

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

2

Bugetul 2020: Buget al investițiilor și proiectelor sociale

3

Încetinirea economică din UE poate reduce turările exporturilor moldovenești

4

Fondurile de pensii facultative: realitate și perspective

Sistemul public de pensionare, din varii motive, nu corespunde necesităților și doleanțelor majorității covârșitoare a populației. Măsurile întreprinse de autorități pentru a crește numărul de contribuabili prin majorarea vârstei de pensionare și stimularea rămânerii cât mai îndelungate a persoanelor în câmpul muncii, nu au modificat esențial principiile sistemului public de pensii (Pilonul I). R. Moldova, în virtutea crizei demografice latente, continuă să se confrunte cu scăderea numărului de contribuabili și îmbătrânirea populației, pe fundalul unei rate mici a natalității și migrației populației apte de muncă.

PENSIE DE STAT + PENSIE PRIVATĂ

În ultimii 10 ani, în calitate de instrument de obținere a unor venituri suplimentare la pensia de stat, a fost examinată posibilitatea de a crea fonduri de pensii private obligatorii (Pilonul II) și au avut loc mai multe tentative de a lansa fondurile facultative de pensii (Pilonul III), însă încercările date au eșuat.

Așa se întâmplă, că în R. Moldova este în vigoare o lege cu privire la fondurile nestatale de pensii facultative, adoptată încă la

25.03.1999, care legifera introducerea în R. Moldova a conceptului sistemului de pensii bazat pe acumulare cu aderare voluntară, dar care nu a fost aplicată până în prezent. În baza acesteia au fost constituite oficial trei fonduri private de pensii, însă niciunul din acestea nu a activat.

Problema de a oferi cetățenilor posibilitatea de a obține un venit suplimentar după atingerea vârstei de pensionare părea să fie so-

luționată, odată cu adoptarea, la 22.11.2013, a unui alt document – a Legii privind fondurile de pensii facultative, în prima lectură.

Documentul a fost elaborat de Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) la recomandările Băncii Mondiale, cu scopul de a racorda legislația națională la directivele europene în acest domeniu, dar și de a impulsi dezvoltarea sectorului fondurilor de pensii facultative.

DEZVOLTAREA SECTORULUI DE PENSII FACULTATIVE ESTE INCERTĂ

Spre regret, Legea privind fondurile de pensii facultative așa și nu a fost adoptată în lectură finală, ba, dimpotrivă, în august 2016, guvernul a solicitat retragerea actului respectiv din Parlament, în vederea revizuirii integrale a conceptului și perfecționării acestuia, prin

Continuare în pag. 2.

ÎN ATENȚIA COMPANIILOR – ENTITĂȚI DE INTERES PUBLIC!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, Instituția Publică Ediția Periodică Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.: 022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market în toate oficiile "Poșta Moldovei" din țară sau la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agencia "Ediții Periodice" (022) 233740

INVITAȚIE DE COLABORARE!

I.P. Ediția Periodică "Capital Market" lansează o propunere de colaborare pentru agenții și companiile de publicitate.

**Telefon de contact – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md**

Curs valutar
11.12.2019

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.3519
EUR	1	19.2312
UAH	1	0.7355
RON	1	4.0243
RUB	1	0.2729

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

**ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03**

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156

Comrat: №169

Cahul: №170

Orhei: №150

Hâncești: №161

Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

AVIZ

Redacția ziarului „Capital Market” desfășoară un tender pentru instituțiile ce oferă servicii de tipografie. Cererile pot fi depuse până la 3 ianuarie 2020.

Informații suplimentare la numărul de telefon: 022 227758.

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare din 9 decembrie curent, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare nebankare, mai cu seamă:

AUTORIZARE

- Avizarea cererii de retragere obligatorie adresată acționarilor SA „SUCCES-COM” de către ofertantul Brailița Grigore, obiectul căreia îl constituie 187 de acțiuni ordinare nominative emise de SA „SUCCES-COM”;
- Autorizarea reorganizării prin transformare în societate cu răspundere limitată a SA „ANGHELINA”;
- Înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a radierii:
 - valorilor mobiliare emise anterior de SA „FABRICA DE CONFECȚII ANENII NOI” în număr de 21 0641 acțiuni ordinare nominative, ca rezultat al reorganizării prin transformare în SRL;
 - valorilor mobiliare emise anterior de SA „USBA” în număr de 2 169 320 acțiuni ordinare nominative, în rezultatul reorganizării prin transformare în SRL;
 - valorilor mobiliare emise anterior de SA „NORD-MOBILĂ” în număr de 1268 866 acțiuni ordinare nominative, în legătură cu decizia de lichidare luată de fondatori;
- Înregistrarea în Registrul organizațiilor de creditare nebankară autorizată a entității „LIME CREDIT” SRL.
- Avizarea înregistrării de stat privind lichidarea OCN „CREDIT ACUM” SRL (aprobată prin decizia unicului asociat din 25.11.2019);
- Avizarea înregistrării de stat privind constituirea OCN

„CREDITEO” SRL (aprobată prin decizia asociatului unic din 07.11.2019);

- Retragerea licenței Brokerului de Asigurare-Reasigurare „AUTORIG-ASIG” SRL pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și/sau reasigurări, în legătură cu încetarea benevolă a activității de intermediere;
- Înregistrarea în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance a AEI „SUPERCREDIT”;
- Avizarea numirii lui Dinu Gherasim în calitate de conducător al organului executiv (director general) și a lui Andrei Plămădeală în calitate de membru al organului executiv (director financiar) la CA „DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP” SA, realeși pentru perioada 01.02.2020-30.06.2023;
- Avizarea numirii lui Vitalie Banaru în funcția de director general al CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA și a înregistrării de stat a modificărilor respective în datele înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice;
- Aprobarea membrilor Comisiei de cenzori în cadrul CA „GALAS” SA;
- Aprobarea, în prealabil, în calitate de entitate de audit, a SRL „PRIMAUDIT COMPANY” și a echipei acesteia pentru efectuarea auditului extern în cadrul CA „GALAS” SA.

SUPRAVEGHERE

- Examinarea rezultatelor controlului complex al respectării de către AEI „CIUCIULENI-CREDIT” a legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut, pentru perioada de activitate 01.10.2016-30.09.2019. În context, CNPF a inițiat procedura de tragere la răspundere contravențională a directorului executiv al entității în cauză, potrivit Codului contravențional, aplicând în acest sens avertisment pentru nerespectarea cadrului normativ aferent speței.

Serviciul de presă al CNPF

Fondurile de pensii facultative: realitate și perspective

Continuare din pag. 1.

prima bunelor practici europene în domeniu.

Situația nu s-a schimbat nici după șase ani, deși pe parcurs CNPF a stăruit și a reiterat, în repetate rânduri, necesitatea accelerării dezvoltării sectorului de pensii facultative prin adoptarea în lectură finală a proiectului dat de lege, în contextul angajamentelor asumate în Acordul de Asociere RM-UE.

O NOUĂ LEGE PRIVIND FONDURILE DE PENSII FACULTATIVE

La începutul acestui an, CNPF a elaborat un nou proiect de lege privind fondurile de pensii facultative, elaborarea căruia este prevăzută în Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebankare pentru anii 2018-2022. În prezent, documentul este expus consultărilor publice.

Proiectul dat de lege transpune prevederile Directivei (UE) 2016/2341 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale, care este inclusă în Acordul de Asociere RM-UE. Scopul fiind instituirea unei piețe interne pentru acumularea și oferirea de pensii facultative, administrate în mod privat, capitalizate, care să servească drept surse pentru completarea veniturilor provenite din sistemele publice de pensii, în condiții de siguranță și de tratament echitabil pentru participanții corespunzători.

Raisa Andronic, șef-adjunct al Direcției generale creditare nebankară în cadrul CNPF, menționează că aderarea la un fond de pensii facultative este o opțiune individuală. Sistemul facultativ de fonduri de pensii se va forma pe baza contribuțiilor voluntare ale salariaților și/sau angajatorilor. Fiecare participant va decide fondul de pensii la care va contribui, precum și mărimea contribuției, încheind în acest sens un act individual de aderare la fond. În

cazul creării unui fond ocupațional, angajatorul urmează să le propună propriilor salariați un plan de pensii facultative, achitând contribuțiile. Contribuția poate fi divizată între salariat și angajator, potrivit prevederilor stabilite prin contractul colectiv de muncă sau, în lipsa acestuia, pe baza unui proces-verbal încheiat cu reprezentanții salariaților, ori negociată în mod individual.

Administrarea activelor fondurilor de pensii facultative va putea fi efectuată de o societate de pensii (societate pe acțiuni constituită exclusiv în scopuri de creare și administrare a fondurilor de pensii facultative) sau de către o entitate reglementată din sectorul financiar (bancă, societate de administrare fiduciară a investițiilor, asigurător/reasigurator) ori de către sucursalele persoanelor juridice, care își desfășoară activitatea în acest scop și dețin autorizația CNPF.

Proiectul de lege include reglementări în materie de supraveghere și intervenție din partea CNPF în scopul protejării intereselor participanților fondului de pensii. Astfel, în scopul limitării riscurilor și asigurării redresării situației financiare a fondului de pensii facultative, au fost stabilite măsuri de intervenție și administrare specială. Ca o ultimă măsură este prevăzută administrarea specială, având drept scop, conservarea valorii activelor fondurilor de pensii și redresarea financiară a administratorului.

De asemenea, proiectul de lege prevede constituirea Fondului de garantare a contribuțiilor în sistemul de pensii facultative reglementat și gestionat de CNPF, care va avea menirea să compenseze pierderile participanților și beneficiarilor fondurilor de pensii facultative.

CE AVANTAJE OFERĂ PENSIA FACULTATIVĂ?

Pensia facultativă reprezintă un beneficiu care urmează să fie achitat suplimentar și distinct de pensia de stat. Proiectul de lege prevede că pentru a beneficia de o pensie facultativă, participanții trebuie să

aibă o vârstă de 60 de ani și să achite la Fond minimum 60 de contribuții lunare. Mărimea contribuțiilor la un fond de pensii se stabilește în contractul individual de aderare potrivit regulilor planului de pensii. Contribuțiile se virează de către angajator sau de către participant în contul bancar al fondului de pensii indicat în contractul individual de aderare. Cu cât contribuția la pensia facultativă e mai mare, cu atât pensia poate fi mai mare.

Potrivit Raisei Andronic, pentru angajatori pensia facultativă poate reprezenta un instrument eficient de fidelizare și recompensare a angajaților, dar și o soluție avansată din punct de vedere fiscal – deductibilitatea contribuțiilor defalcate în fondurile de pensii. În așa mod, statul va încuraja angajatorii să contribuie pentru salariații proprii la fondurile de pensii facultative. Astfel, pensia facultativă devine un beneficiu important atât pentru angajat, cât și pentru angajator.

Un element de siguranță stabilit în proiectul de lege, care trebuie reținut, este că un fond de pensii nu poate intra în insolabilitate. Prin această condiție, participanții la fond vor fi protejați financiar, deoarece fondul va fi supravegheat de CNPF, care este în drept să impună măsuri de administrare specială în cazul în care rata de rentabilitate a acestuia este sub media pieței.

CONCLUZIE

Tendențele de îmbătrânire a populației, de rând cu factorii sociali și demografici, fac presiuni enorme asupra sistemului public de pensii, iar, ca urmare, acesta devine unul deficitar. Introducerea unor instrumente bazate pe acumulare de capital, cum ar fi pensiile facultative, ar fi o soluție eficientă atât pentru creșterea economiei naționale, cât și pentru asigurarea populației cu un venit suplimentar după atingerea vârstei de pensionare. Măsurile în acest sens nu mai pot fi amânate și necesită a fi implementate în regim de urgență.

Lilia ALCAZĂ

Parlamentul a aprobat noul grafic de recalculare a pensiilor

Parlamentul a aprobat vineri modificări legislative referitoare la noul grafic de recalculare a pensiilor pentru limita de vârstă în raport cu stagiul de cotizare cumulată după ce persoana a ieșit la pensie.

Potrivit agenției INFOTAG, proiectul propune ca procesul de reexaminare a pensiilor pentru limită de vârstă, stabilite până la 1 ianuarie 2019, să se finalizeze în anul 2022. Conform redacției în vigoare a legii, reexaminarea urmează să se încheie în 2027.

Autorii proiectului propun ca de la 1 iulie 2020 să fie reexaminat pensiile persoanelor ale căror stagiul de cotizare după realizarea dreptului la pensie pentru limita de vârstă va constitui mai mult de 15 ani, iar de la 1 ianuarie 2022 să se încheie reexaminarea pensiilor celor ai căror stagiul de cotizare va constitui de la 2 ani până la 5 ani.

“Propunerea respectivă se fundamentează pe respectarea principiului egalității, care asigură tuturor participanților la sistemul public – contribuabili și beneficiari – un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege și principiul contributivității, conform căruia drepturile de asigurări sociale se cuvin în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite. Or, beneficiarii de pensii pentru limită de vârstă, activând după stabilirea dreptului la pensie, au continuat să achite contribuții de asigurări sociale, participând astfel la formarea bugetului asigurărilor sociale de stat”, menționează autorii proiectului în nota informativă.

Potrivit datelor statistice oficiale, din numărul total de 700,6 mii beneficiari de pensii, 162,5 mii își continuă activitatea de muncă după stabilirea pensiei.

INFOTAG

Parlamentul a adoptat, în prima lectură, proiectul de lege privind bugetul asigurărilor sociale de stat pentru 2020

Se prognozează ca veniturile și cheltuielile să constituie 23 miliarde 491 milioane 016,1 mii lei și să crească, comparativ cu indicatorii aprobați inițial pentru 2019, cu 2,06 miliarde lei sau cu 9,6% în ambele cazuri.

Comparativ cu indicatorii actualizați pentru 2019, creșterea veniturilor și cheltuielilor va fi de 1,62 miliarde lei și, respectiv, 1,6 miliarde lei sau cu 7,4% și, respectiv, 7,3%. Ponderea veniturilor și cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat pentru 2020 va fi de 10,4% din PIB în ambele cazuri, comparativ cu 10,5% în 2019.

În structura veniturilor BASS, resursele generale ale acestuia vor constitui 63,6%, iar transferurile de la bugetul de stat – 36,4%. În special, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii sunt planificate la nivelul de 14 miliarde 779,3 milioane lei, adică cu 2 miliarde lei sau cu 15,7% mai mult decât contribuțiile aprobate inițial pentru 2019 și cu 1,19 miliarde lei sau cu 8,8% mai mult decât valoarea contribuțiilor prognozate după actualizarea indicatorilor pentru 2019.

Transferurile de la bugetul de stat la fondurile de asigurări sociale obligatorii sunt planificate la nivelul de 8 miliarde 560,4 milioane lei, ceea ce reprezintă cu 402 milioane lei sau cu 4,9% mai mult comparativ cu cifrele ajustate pentru 2019.

Parlamentul a adoptat, în prima lectură, proiectul Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2020

Parlamentul R. Moldova a adoptat, în prima lectură, proiectul Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2020 cu venituri și cheltuieli de 8 miliarde 383,39 milioane lei.

În același timp, se așteaptă ca veniturile fondurilor să crească cu 14,4%, comparativ cu suma aprobată pentru 2019, iar cheltuielile vor crește cu 11,4%.

Costul primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă nu se va schimba și va fi de 4056 lei. Cuantumul primelor de asigurare medicală obligatorie de asistență medicală, calculată ca procent din salarii și alte indemnizații, va rămâne la nivelul de 9% (4,5% pentru angajat și angajator).

În structura de venituri a fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală vor constitui 5 miliarde 329,9 milioane de lei, iar transferurile din buget – peste 3 miliarde de lei.

Transferurile curente cu destinație specială între bugetul de stat și fondurile asigurărilor medicale obligatorii vor depăși 153,2 milioane de lei. Transferurile curente cu destinație generală între bugetul de stat și fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală vor depăși 2,85 miliarde de lei.

În 2020, transferurile către fondurile AOAM din bugetul de stat pentru acoperirea cheltuielilor legate de prestarea serviciilor medicale cetățenilor șomeri se vor ridica la 2 miliarde 851,7 milioane de lei.

În structura cheltuielilor pentru 2020, este prevăzută alocarea a peste 8 miliarde 225 milioane lei Fondului pentru achitarea serviciilor medicale curente (fondul de bază); Fondului de rezervă al asigurării obligatorii de asistență medicală în vor reveni 10 milioane lei; Fondului măsurilor de profilaxie (de prevenire a riscurilor de îmbolnăvire) – 40 milioane lei; Fondului de dezvoltare și modernizare a prestatorilor publici de servicii medicale – 20 de milioane de lei; Fondului de administrare a sistemului de asigurare obligatorie de asistență medicală – peste 87,4 milioane lei.

Pentru programul “Sănătate publică și servicii medicale” vor fi alocate 8 miliarde 383,3 milioane lei. În același timp, peste 2,25 miliarde de lei vor fi alocate pentru implementarea subprogramului “Asistență medicală primară”, inclusiv 654,9 milioane de lei pentru medicamentele compensate.

Pentru implementarea subprogramului „Asistență medicală spitalicească” vor fi direcționate 4,19 miliarde de lei, pentru realizarea subprogramului „Asistență medicală specializată de ambulator” vor fi transferate 777,5 milioane de lei, pentru subprogramul “Asistență medicală urgentă prespitalicească” vor fi alocate 706,6 milioane de lei, pentru subprogramul “Servicii medicale de înaltă performanță” vor fi acordate 224,3 milioane lei etc.

InfoMarket

Bugetul 2020: Buget al investițiilor și proiectelor sociale

Parlamentarii au aprobat în prima lectură proiectul bugetului de stat pentru anul 2020, elaborat în regim de urgență după întârzierile provocate de schimbările de Guvern.

„Este un buget al investițiilor în infrastructură, în crearea locurilor de muncă și în creșterea bunăstării oamenilor”, astfel a apreciat bugetul pentru anul viitor prim-ministrul Ion Chicu.

Prevederile esențiale ale proiectului au fost prezentate în plenul Parlamentului de către ministrul Finanțelor, Sergiu Pușcuța. Ministrul a menționat: „Prevedem indexarea pensiilor de două ori pe an, suport pentru persoanele cu venituri mici în perioada rece a anului, sprijin mai mare pentru veteranii războiului de pe Nistru și acordarea suportului unic cu prilejul sărbătorilor de iarnă în cuantum de 700 de lei. Din proiectele de infrastructură, cele mai importante sunt programul de dezvoltare a infrastructurii drumurilor cu sprijinul Federației Ruse în mărime de 1 miliard 300 milioane lei, programele din sectorul drumurilor finanțat de BERD și BEI, în valoare de 1 miliard 250 milioane lei, programul de reabilitare a drumurilor locale finanțat de Banca Mondială în mărime de 540 milioane lei. Astfel, vom avea venituri de 44 miliarde lei și 51 de miliarde lei cheltuieli și un deficit în sumă de 7,4 miliarde lei”.

Pe ce e construit bugetul pentru 2020? Proiectul a fost elaborat în baza prognozei dezvoltării economice în 2020-2022 și a obiectivelor politicii bugetar-fiscale pentru anul viitor. Totodată, proiectul se bazează pe prioritățile care derivă din Programul de activitate a Guvernului, Acordul de Asocieri cu UE, alte angajamente asumate față de partenerii de dezvoltare.

Proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2020 este construit pe o creștere economică de 3,8 la sută, o inflație medie anuală de 5,7 la sută, o majorare a exporturilor cu 9,0 la sută și o sporire a importurilor de 7,1 la sută. Totodată, în anul viitor, salariul mediu lunar se va ridica, potrivit estimărilor, la 7953 lei, ceea ce reprezintă o creștere cu 8,7 la sută față de anul precedent.

„Bugetul prognozat pentru anul 2020 este unul destul de echilibrat, realist și pune un accent sporit pe componenta investițională”, a menționat în ședința Guvernului ministrul Serghei Pușcuța.

Care sunt cifrele esențiale? Deci, estimările pentru Bugetul de Stat pentru anul 2020 prevăd o creștere a veniturilor cu 8,6 la sută, față de bugetul rectificat pe anul 2019. Veniturile se vor ridica la 44 miliarde 136 milioane de lei, datorită creșterii preconizate a veniturilor din impozite și taxe.

Încasările din impozite și taxe reprezintă 40,5 miliarde de lei sau 91,8 la sută în structura veniturilor la bugetul de stat. Intrările din granturi și alte venituri ale bugetului de stat vor însuma respectiv câte 1,8 miliarde de lei.

Cheltuielile bugetului de stat sunt planificate la nivel de 51 miliarde 551,9 milioane de lei, cu 11,2 la sută mai mult față de 2019. Protecția socială, învățământul, ocrotirea sănătății – sunt primele trei grupe cu cele mai mari volume de cheltuieli în structura cheltuielilor bugetului de stat. Bugetul pe anul 2020, la fel ca și cele din anii precedenți, are un caracter social destul de pronunțat, o mare parte din totalul cheltuielilor publice vor merge spre domeniul social, însă și investițiile în infrastructură, mai ales în cea a drumurilor, sunt unul din obiectivele-țintă pentru anul viitor.

Totodată, vor fi asigurate financiar programele actuale de cheltuieli, precum: Fondul rutier (1,7 miliarde de lei, inclusiv transferurile bugetelor locale), Fondul național de dezvoltare a agriculturii și a mediului rural (1 miliard lei), Fondul național de dezvoltare regională (220 milioane de lei), Fondul de eficiență energetică (80 milioane de lei). Pentru implementarea Programului de stat „Prima casă” se prevăd alocații în sumă de 70 milioane de lei, inclusiv 50 milioane pentru onorarea garanțiilor de stat în cadrul programului.

Proiectul de buget pentru anul 2020 prevede majorarea considerabilă a componentei investiționale. Astfel, anul viitor vor fi derulate 72 de proiecte finanțate din surse externe, cele mai importante dintre acestea vizează dezvoltarea infrastructurii drumurilor.

Pe cât de realist este bugetul? „Principalul risc macroeconomic pentru estimările bugetare este asociat unei creșteri mai mici a Produsului Intern Brut (PIB) comparativ cu cea prognozată”, se arată într-o Notă privind riscurile bugetar-fiscale, elaborată de Ministerul Finanțelor. Totuși, ministerul apreciază că prognozele pentru ultimii opt ani demonstrează o „tendință constantă de subestimare a PIB”. Prognoza a fost supraestimată doar în anul 2012 și 2015, când economia a fost perturbată de secetă, iar în 2015 un impact major l-a avut criza bancară.

Un alt risc ar veni de la supraestimarea veniturilor, însă prognozele pentru ultimii ani arată că abaterile au fost de circa 2 la sută, apreciat de Ministerul Finanțelor drept „un grad scăzut al riscului asociat estimărilor veniturilor bugetare”. Pe de altă parte, s-a constatat „un grad mediu al riscului asociat estimărilor cheltuielilor bugetare”.

Cât privește soldul datoriei de stat, abaterile de la prognoze demonstrează tendința de subestimare pentru anii 2011-2016, trendul inversându-se începând cu estimările efectuate în anul 2015.

Granturile și împrumuturile, planificate pentru 2020, în sumă de 9,9 miliarde de lei sunt provocarea de bază a bugetului, apreciază economistul Veaceslav Ioniță. El crede că dacă va fi atinsă cifra planificată, aceasta va fi o sumă-record în istoria Moldovei, deoarece în cei 29 de ani de independență cel mai mult Guvernul a obținut din granturi și împrumuturi 6,3 miliarde lei în 2014, dintre care 4 miliarde erau granturi și doar 2,3 miliarde lei – împrumu-

turi. În opinia expertului, este greu de estimat în ce măsură Guvernul va reuși să îmbunătățească relațiile cu partenerii externi și dacă va reuși să atragă cele 1,8 miliarde lei sub formă de granturi.

„Guvernul intenționează să se împrumute pe piața internă cu 1,6 miliarde lei. Guvernul a reușit o astfel de performanță o singură dată în istoria sa, în 2009, când s-a împrumutat pe piața internă cu 1,7 miliarde lei. Însă în următorii 10 ani suma medie cu care se împrumută Guvernul pe piața internă a fost de 570 milioane lei anual sau de 2,8 ori mai puțin decât se planifică în 2020”, estimează Ioniță.

Optimizarea cheltuielilor bugetare, îmbunătățirea administrării fiscale, reducerea investițiilor, ar fi soluția în care nu ar fi accesate sumele planificate.

Deficitul bugetar, călcâiul lui Ahile al bugetului. Potrivit estimărilor, bugetul de stat în anul 2020 se va solda cu un deficit în sumă de 7 miliarde 415,3 milioane de lei. „Deficitul bugetar va fi de 7,4 miliarde de lei. Circa 2,6 miliarde de lei va fi deficitul pentru cheltuielile curente, numit componenta de bază. Alte 4,8 miliarde de lei din deficitul bugetului de stat reprezintă cheltuieli pentru proiecte finanțate din surse externe, acesta este cu circa 2,7 miliarde de lei mai mult față de anul 2019, ceea ce reflectă angajamentul Guvernului față de implementarea masivă a proiectelor de investiții în infrastructură”, a afirmat ministrul Economiei și Infrastructurii Anatol Usatii.

Conform estimărilor, principalele surse de finanțare a deficitului bugetului de stat sunt sursele externe și interne, intrări nete de împrumuturi externe pentru suport bugetar, implementarea proiectelor finanțate din surse externe, plasarea valorilor mobiliare de stat, dar și mijloacele obținute din privatizarea patrimoniului public.

Datoria de stat în creștere. Potrivit Legii bugetului de stat pentru anul 2020, soldul datoriei de stat la situația din 31 decembrie 2020 nu va depăși 67 miliarde 528,2 milioane de lei, dintre care 61,9 la sută – datorie de stat externă și 38,1 la sută – datorie de stat internă, în creștere cu 9 miliarde 245,7 milioane de lei față de valoarea precizată pentru sfârșitul anului 2019, preponderent din contul finanțării externe nete. La finele anului 2020, soldul datoriei de stat va fi în continuare compus preponderent din datorie de stat pe termen lung și cu rată fixă a dobânzii.

Ponderea datoriei de stat în PIB la sfârșitul anului 2020 se estimează că se va încadra în valoarea de 29,6 la sută, cu 1,5 puncte procentuale mai mult față de nivelul precizat pentru finele anului 2019.

Legea financiară principală a țării va fi discutată și adoptată în lectură finală în regim de urgență. Este firească această grabă. Potrivit legii privind sistemul bugetar și procesul bugetar, Guvernul prezintă proiectul legii bugetului de stat Parlamentului până la 1 octombrie a fiecărui an, iar acesta adoptă legea bugetară anuală până la 5 decembrie.

Vlad BERCU

“FinComBank” S.A.

În conformitate cu prevederile din art. 52' al Legii nr. 202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor și în temeiul Hotărârilor Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 15 din 11.01.2019, nr. 187 din 10.07.2019 și nr. 283 din 08.11.2019, precum și a Deciziilor Comitetului de Conducere a “FinComBank” S.A. din 05.08.2019, process-verbal nr. 30, și din 04.12.2019, proces-verbal nr. 60, “FinComBank” S.A. anunță despre începerea a lunii a două expunerii spre vânzare a acțiunilor emisiunii a XX ai Băncii pe piața reglementată ca “acțiunile separate”.

CONDIȚIILE DE VÂNZARE A ACȚIUNILOR:

1. Luna a două a expunerii spre vânzare a acțiunilor emisiunii XX a “FinComBank” S.A. pe piața reglementată ca “acțiunile separate” începe la data de 12 decembrie 2019 și acționează până la data de 11 ianuarie 2020.
2. Prețul inițial de vânzare – 234,59 MDL per acțiune.
3. Acțiunile expuse spre vânzare pot fi achiziționate în număr nelimitat de un singur sau mai mulți cumpărători, sau de un grup de persoane ce acționează concertat (achizitor potențial). În cazul achiziționării unui număr de acțiuni, care la prețul nominal constituie 1% sau mai mult din capitalul social al Băncii, achizitorul potențial, până la achiziționarea respectivă, trebuie să obțină aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei, în condițiile stabilite în art. 47 – 49 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017.

INFORMAȚIA DESPRE “FINCOMBANK” S.A.:

Denumirea completă	“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
Denumirea prescurtată	“FinComBank” SA
Forma juridică de organizare	Societatea pe acțiuni
Adresa juridică	MD-2012, str. Puskin, 26, mun. Chișinău, Republica Moldova
IDNO – codul fiscal	1002600005347
Data înregistrării de stat	16 mai 2001 de către Camera Înregistrării de Stat
Genurile de activitate	activitatea băncilor și societăților de investiții
Capitalul social	131 544 200 MDL divizat în 1 315 442 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu drept de vot La moment 117 653 de acțiuni emise constituie acțiuni de tezaur, ceea ce este egal cu 8,944% din numărul total al acțiunilor emise

CARACTERISTICA VALORILOR MOBILIARE A EMISIUNII XX:

Denumirea completă a emitentului	“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
Tipul valorilor mobiliare	Acțiuni ordinare nominative
Clasa acțiunilor	clasa I
Codul ISIN	MD14BFCM1001
Valoarea nominală a unei acțiuni	100 MDL
Numărul acțiunilor emisiunii a XX expuse inițial spre vânzare	475 478
Drepturile acordate de o acțiune	o acțiune ordinară nominativă emisă de Bancă acordă dreptul la un vot în cadrul adunării generale a acționarilor, dreptul de a primi o cotă-parte din dividende și o parte din bunurile Băncii în cazul lichidării acesteia

Informația care permite investitorilor (achizitorilor potențiali) să facă o apreciere în cunoștință de cauză asupra activelor și pasivelor, asupra situației financiare, a profitului sau a pierderilor, asupra perspectivelor Băncii, precum și descrierea afacerilor și a situației financiare a Băncii pe parcursul ultimilor 3 ani este dezvoltată pe pagina web a Băncii www.fincombank.com. și pe situl pieței reglementate.

Informații suplimentare puteți obține la tel: 022 26-98-21; 26-99-40. Comitetul de Conducere al Băncii

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770.
Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică
CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ
A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI00022249111050MDL
BC “Victoriabank”, S.A., fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul de vedere al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia “Edit Tipar Grup” SRL

Încetinirea economică din UE poate reduce turările exporturilor moldovenești

Comprimarea economiei statelor din UE poate afecta exporturile Republicii Moldova, în condițiile în care țara noastră este dependentă de statele comunitare, iar incertitudinea politică continuă poate submina perspectivele macroeconomice pozitive și sustenabilitatea fiscală. Deja ritmul de creștere al exporturilor e în picaj. În nouă luni ale anului au avut loc un avans de doar 3,4% față de perioada similară a anului precedent.

Anna Akhalkatsi, manager de țară pentru Moldova de la Banca Mondială, avertizează că incertitudinile și încetinirea creșterii globale necesită stimularea productivității, sporirea eficienței și eficacității cheltuielilor publice, precum și atenuarea dezechilibrelor fiscale în vederea alimentării unei creșteri durabile în Moldova. Întreprinderile de stat sunt omniprezente, chiar dacă sunt mai puțin productive per angajat și prezintă o productivitate în declin. Eliminarea controalelor de prețuri și demonopolizarea economiei, precum și consolidarea concurenței, ar ajuta la eliberarea resurselor pentru creșterea productivității.

INCERTITUDINEA POLITICĂ AMENINȚĂ PERSPECTIVELE MACROECONOMICE

„Moldova are nevoie de o creștere sustenabilă pentru crearea locurilor de muncă și eliminarea sărăciei pentru cât mai mulți oameni”, a declarat Anna Akhalkatsi la prezentarea actualizărilor economice. „Ținând cont de dependența sporită a Moldovei de țările UE pentru comerț și remiteri, totuși, o încetinire economică suplimentară în UE poate afecta exporturile Moldovei, iar incertitudinea politică continuă poate submina perspectivele macroeconomice pozitive și sustenabilitatea fiscală”.

Potrivit notelor tematice speciale elaborate de Banca Mondială, reforma pensiilor din 2017 a consolidat sustenabilitatea fiscală și socială a sistemului de pensii din Moldova, totuși, câștigurile acestei reforme nu au fost susținute mult timp. Reforma reușea să echilibreze sistemul sub aspect fiscal și rata medie de înlocuire, în loc să scadă la 13 procente, era estimată să crească până la 30 procente.

Cu toate acestea, inversările ulterioare de politici din 2018 au subminat sustenabilitatea fiscală a sistemului. Reducerea scutirilor de la plata contribuțiilor de asigurări sociale și armonizarea pensiilor privilegiate cu sistemul general de pensii ar oferi soluții pentru eliminarea inechităților și ar stabiliza sistemul de pensii sub aspect financiar.

CHELTUIELILE PENTRU ASISTENȚA SOCIALĂ, CELE MAI MICI DIN REGIUNE

Cheltuielile pentru asistența socială în Moldova sunt printre cele mai mici din regiune. Sărăcia în Moldova este destul de mare, în special în rândul grupurilor vulnerabile, de exemplu familiile cu mulți copii și familiile monoparentale. Mai mult ca atât, asistența socială continuă să fie dominată de prestații categorice, iar principalul program anti-sărăcie Ajutor Social este în declin. În acest context, reconceptualizarea programului Ajutor Social pentru susținerea familiilor cu copii și adulți inapți de muncă, precum și consolidarea legăturilor programului cu serviciile de activare și sociale, ar spori eficacitatea și caracterul adecvat al programului.

„Ajutor Social, deși este cel mai bine direcționat program, are o acoperire extrem de redusă, iar prestațiile sale sunt inadecvate. Programul ar trebui să beneficieze de alocarea unor fonduri suplimentare, care sunt limitate ca disponibilitate, în loc de implementarea altor opțiuni, deoarece programul Ajutor Social reduce cel mai eficient sărăcia”, menționează Roman Zhukovskyi, specialist protecție socială.

Astfel, Banca Mondială prognozează o creștere economică de 3,6

procente în 2020 și 3,8 procente în 2021, pe măsura consolidării creșterii principalilor parteneri comerciali ai Moldovei. Prognoza presupune progrese continue în raport cu agenda de reforme, inclusiv atenuarea presiunilor fiscale.

Totuși, avansul economiei moldovenești are loc cu pași mici, iar acest lucru îl relevă volumul creditelor acordate. Potrivit economistului IDIS Viitorul, Veaceslav Ioniță, recuperarea creditării e de doar 10% după criza bancară din anul 2014, iar în valori comparative nivelul anului 2014 îl vom atinge nu mai devreme de anul 2025.

RECORD ISTORIC – CREDITELE ÎN ECONOMIE AU DEPĂȘIT 50 MILIARDE DE LEI

„În luna octombrie 2019, pentru a doua oară în istoria Moldovei, volumul creditelor în economie a depășit suma de 50 miliarde de lei. Prima dată acest record a fost stabilit cu 5 ani în urmă în octombrie 2014, când pentru o singură lună volumul total al creditelor din economie s-a ridicat la 51,6 miliarde de lei. Apoi a urmat cea mai lungă și profundă criză ban-

cară din istoria țării, care a durat 3,5 ani până în februarie 2018, când volumul total al creditelor a scăzut cu 11,6 miliarde de lei până la nivelul de 39 miliarde de lei. De un an și jumătate asistăm la o creștere continuă, iar în luna decembrie a acestui an anticipăm că volumul de credite din economie va atinge maximum istoric, depășind nivelul din 2014”, a explicat Ioniță pe blogul său.

Cele 50 miliarde de lei din 2019 nu pot fi comparate cu 50 miliarde de lei din 2014. Raportate la PIB, în octombrie 2014 creditele au atins cota de 38,6% din PIB. Apoi a urmat o prăbușire de 1,8 ori, iar în februarie 2018 acest indicator a atins cota minimă din ultimii 15 ani de 21,8% din PIB.

Un alt aspect important care descrie cum își revine economia din criză este cum a fost recuperată nominal această prăbușire din 2014-2018. Recuperarea s-a realizat din contul instituțiilor nebancaire și creditării persoanelor fizice.

Dacă în 2014 instituțiile nebancaire dețineau doar 7% din piață cu un volum de credite de 3,6 miliarde de lei, atunci în prezent instituțiile nebancaire și-au majorat de 3 ori cota de piață,

până la nivelul de aproximativ 21% și au un portofoliu de credite de 10,3 miliarde de lei. Băncile, la rândul lor, în 2014 dețineau un portofoliu de credite de 48 miliarde de lei, care s-a redus până la 32,1 miliarde lei în februarie 2018. Într-un an și jumătate băncile au recuperat deja 8 miliarde de lei din ceea ce au pierdut, dar portofoliul lor de credite rămâne în continuare cu 8 miliarde de lei mai mic decât maxima istorică din 2014. Trebuie de menționat că în analiză nu s-a luat în calcul creditele fictive dintre băncile falimentate implicate în fraudă bancară din 2014.

Al doilea aspect important în analiza recuperării

pieței financiare o reprezintă structura clienților. În octombrie 2014, principalii clienți ai instituțiilor financiare erau persoanele juridice, care aveau contractate credite în volum de 43,3 miliarde de lei sau 84% din totalul creditelor. Persoanele fizice pe parcursul anilor nu jucau un rol semnificativ în ceea ce privește contractarea creditelor. Până la criza bancară, cota lor reprezenta 14-16% din volumul total de credite. Criza bancară, care a provocat și criza economică, nu doar a redus volumul de credite în economie, dar a schimbat esențial și structura lor. Creditele oferite persoanelor juridice în cei 3,5 ani de prăbușire a pieței s-au redus cu 17,6 miliarde lei sau de 1,7 ori de la 43,3 miliarde lei în 2014 la 25,7 miliarde lei în februarie 2018. În prezent asistăm la o revenire lentă a creditării agenților economici de către sectorul financiar, volumul de credite a crescut cu 3 miliarde de lei și a atins nivelul de 28,7 miliarde lei în octombrie 2019, dar această recuperare reprezintă doar 12% din prăbușirea care a avut loc în 2014-2018.

Victor URSU

O companie de cercetări sociologice a prezentat săptămâna trecută rezultatele unui sondaj care a avut drept obiect de cercetare impactul impozitării tichetelor de masă începând cu unu ianuarie a anului viitor.

Studiul a avut un caracter comparativ și arată că 14 la sută din totalul companiilor nu sunt sigure dacă vor mai acorda sau nu tichete de masă în cazul impozitării acestora, iar 62 la sută au răspuns categoric că vor renunța la acest mijloc de stimulare a angajaților. Puțin peste 90 la sută dintre angajatorii și angajații chestionați resping cu fermitate impozitarea tichetelor, iar o parte mai mică din totalul intervievaților ar accepta o impozitare, dar cu condiția ca aceasta să nu depășească cota de 12 la sută.

Impozitarea tichetelor a trezit un interes aparte în special printre companiile străine cu afaceri în Republica Moldova. Reprezentanții acestora semnalează în unanimitate schimbarea regulilor de joc și își doresc mai multă predictibilitate pentru a opera cu proiecte pe termen lung. Tot ei sunt de părerea că impozitarea tichetelor de masă în regim general va avea un impact negativ economic și social asupra mediului de afaceri și asta în detrimentul scopurilor invocate de adepții impozitării.

Sistemul de tichete de masă în Republica Moldova are o istorie scurtă, cadrul legislativ în conformitate cu care acesta a intrat în uz dându-se sfârșitul anului 2017. Este vorba despre Legea cu privire la tichetele de masă adoptată în septembrie 2017 și de Regulamentul aplicat din martie 2018 prin care s-a dorit mai multă claritate în procesul de operare.

Pe piața tichetelor de masă din Republica Moldova operează cinci actori de bază: două companii multinaționale specializate în acest domeniu și trei bănci locale.

Când arde casa, nu cauți căldări noi

Valoarea nominală totală a tichetelor de masă emise până în prezent trece ușor de 130 milioane lei, iar valoarea medie a unui tichet este de 38 de lei. Statisticile indică asupra unui număr de circa 55 mii de salariați care beneficiază de tichete de masă, însă numărul beneficiarilor merită să fie dublat, așa cum produsele procurate sunt de cele mai multe ori consumate în familii alcătuite din cel puțin două persoane.

Adepții tichetului de masă, operează în procesul promovării acestuia cu argumente de natură socială, în primul rând, dar și economică, în al doilea rând. Ei sunt convinși că tichetul este înainte de toate un instrument eficient de politică socială prin care angajații sunt motivați în mod constant să-și onoreze sarcinile la locul de muncă. Acordarea tichetelor este sinonimul unui tratament cu desăvârșire egal în raport cu toți angajații, chiar dacă uneori este vorba despre colective de muncă extrem de numeroa-

se. Relevante în acest sens sunt sectoarele automotiv și textile/confecții/încălțăminte în care activează 19 mii și, respectiv, 30 de mii de angajați.

O analiză efectuată de Asociația Businessului European arată, cu referințe la statistici, că creșterile înregistrate în comerț au fost determinate inclusiv de utilizarea tichetelor de masă, situație confirmată de mai multe rețele comerciale care au adoptat sistemul respectiv.

Aceeași analiză operează cu un șir de date obținute de la două bănci potrivit cărora numărul de puncte comerciale care au acceptat tichetele de masă a crescut timp de zece luni până la 1046, plățile fără numerar cu cardurile băncii s-au majorat cu 30-40 la sută pe tot teritoriul țării, iar lansarea propriu-zisă a proiectului Tichete de masă a generat atragerea la bancă a 142 de proiecte noi, având ca motivare exclusivă utilizarea tichetului.

Dar cu un plus de relevanță și de claritate vin și unele precedente din afara Republicii Moldova, bunăoară din România. Cadrul legislativ aferent tichetelor de masă a fost adoptat în România în anul 1998. Și aici este vorba despre o țară care a acordat un gen de vacanță fiscală de 12 ani, perioadă în care tichetele nu au fost impozitate deloc, angajatorii ce acordau tichete de masă beneficiind de o scutire totală de taxe (nu plăteau nici impozit pe venit, nici contribuții sociale). La 12 ani de la implementarea acestui sistem, România a decis impozitarea

acestui beneficiu strict cu impozitul pe venit, 16 la sută cota unică la acel moment și 10 la sută mai târziu. România este țara care a pornit de la un număr de 130.000 de oameni beneficiari de tichete de masă în primul an, în prezent numărul acestora trecând clar peste două milioane de oameni care au ca și componentă salarială tichete de masă. La momentul implementării acestui sistem, România, ca țară, se află într-o situație economică nu foarte favorabilă, cu o datorie externă destul de ridicată și cu o lipsă de încredere acută din partea investitorilor străini aflați în țară.

Însă existența unui sau altui model, indiferent de natura acestuia, nu obligă pe nimeni să-l preia. Cu atât mai mult cu cât e de comparat nu doar termenul de aplicare a unui regim fiscal preferențial, dar și contextul economic concret. Constrângerile bugetare cu care se confruntă actualmente Republica Moldova cer mobilizare generală și punerea în serviciul bugetului a tuturor surselor. Politicile bugetar-fiscale decurg din anumite realități economice și sociale, realități care au o importanță definitorie în procesul identificării priorităților. Aceleași realități te obligă de cele mai multe ori să treci peste adevăruri în principiu incontestabile precum că efectele pozitive ale unor decizii vin adesea mult, mult mai târziu. Când arde casa nu cauți căldări noi. O stingi cu cele pe care le ai. Cu atât mai mult cu cât impozitarea tichetelor nu e o decizie ținută doar între parantezele țării noastre, ci a fost agreată și de Fondul Monetar Internațional. Nu pentru că ar arde casa. Doar pentru că realitatea e una cu temperatura destul de înaltă.

Constantin OLTEANU

Statistica tranzacțiilor înregistrate pe piața reglementată în perioada 02.12.2019 - 06.12.2019

Data tranzacției	Codul ISIN	Denumirea emitentului	Valori mobiliare	Prețul	Volumul	Valoarea nominală	Emisia	% din emisie	Tipul tranzacției
02.12.2019	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	206	260,66	53695,96	100	1315442	0,02	Cumparare vinzare
02.12.2019	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	12948	260,66	3375025,68	100	1315442	0,98	Cumparare vinzare
04.12.2019	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	488	97,48	47570,24	10	25000091	0,00	Cumparare vinzare
04.12.2019	MD14VITR1000	SA "VINIA TRAIAN"	4000	27,00	108000,00	50	124986	3,20	Cumparare vinzare
05.12.2019	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1	3200,00	3200,00	200	1037634	0,00	Cumparare vinzare
05.12.2019	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	5	3200,00	16000,00	200	1037634	0,00	Cumparare vinzare
05.12.2019	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	20	260,66	5213,20	100	1315442	0,00	Cumparare vinzare
06.12.2019	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	28	3200,00	89600,00	200	1037634	0,00	Cumparare vinzare

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF pentru data de 02.12.2019 - 06.12.2019

Tipul tranzacției: Vânzare-Cumpărare							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	MOLDOVA-TUR	MD14MTUR1005	10	6	2822	28220,00	0,22
2	COMBINATUL AUTO NR.4 DIN CHIȘINĂU SA	MD14AUBI1000	10	2	716	4020,00	0,10
3	Hellas-Groups	MD14HELL1006	990	2	36	35 640	19,89
4	Beton-Armat	MD14BETA1007	25	1	234	4680,00	0,00
5	Efes Vitanta Moldova	MD14VEST1003	25	2	34	850,00	0,00
6	BUCURIA SA	MD14BUCU1002	10	1	129	2600,00	0,01
7	MOLDAGROCONSTRUCȚIA SA	MD14MOLC1008	100	1	85	8500,00	0,13
8	MĂGURELE	MD14RELE1003	3	2	911,00	2733,00	1,19
9	Transcon-M	MD14SCON1000	10	1	312913	4008415,53	11,64
10	MOSCOVA SA	MD14OSCO1009	1	1	450831	3 516 481,80	96,23
11	MOLDOVA-TUR	MD14MTUR1005	10	6	4219	42190,00	0,32
12	BUSUIOC-PHARM	MD14BUSU1004	141	1	12	1692,00	0,00
13	ALFA-NISTRU	MD14ALNI1007	10	2	41	4100,00	0,00
Tipul tranzacției: Moștenire							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	KAZAYAK-VIN SA	MD14ZANY1001	1	2	4056	4056,00	0,02
2	SA Fabrica de zahăr din Ghindești	MD14FZGD1000	20,00	1	9	180,00	0,00
3	SA Răut	MD14ARTU1009	7,00	1	17	119,00	0,00
4	SA Nord-Mobila	MD14DMOB1009	8,00	1	107	856,00	0,00
5	LAFARGE CIMENT (MD) SA	MD14CEMT1002	30	1	165	4950,00	0,00
6	MOLDOVAHIDROMAȘ SA	MD14MHID1001	1	1	80	80,00	0,00
7	KAZAYAK-VIN SA	MD14ZANY1001	1	2	3510	3510,00	0,01
8	MOLDOVA-TUR	MD14MTUR1005	10	1	698	6980,00	0,05
9	MOBIASBANCĂ OTP GROUP	MD14MBIS1000	10	1	84	840,00	0,00
10	INTRA GROUP SA	MD14INGR1005	1	1	704	704,00	0,00
Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sînt soți, rude sau afini pînă la gradul II inclusiv							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	Hellas-Groups	MD14HELL1006	990	1	73	72 270	40,33
2	SUD-TRANS SA	MD14SUDT1005	4	1	78757	315 028,00	68,14
Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare conform prevederilor art. II alin. (3) din Legea nr.163-XVI din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	DAAC-OLIMP SA	MD14DAOL1001	1	1	1669	1669,00	0,13
Tipul tranzacției: Distribuirea valorilor mobiliare în cazul partajului bunurilor în formă de valori mobiliare							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	LAFARGE CIMENT (MD) SA	MD14CEMT1002	30	1	165	4950,00	0,00

ACORDUL PRIVIND PRELUNGIREA CONTRACTULUI ACTUAL DE FURNIZARE A GAZELOR ÎN MOLDOVA VA FI SEMNAT PÂNĂ LA SFÂRȘITUL ANULUI – VADIM CEBAN

Acordul privind prelungirea contractului actual de furnizare a gazelor în Moldova va fi semnat până la sfârșitul anului curent. Potrivit agenției INFOTAG cu referire la serviciul de presă Ministerului Economiei și Infrastructurii, despre aceasta a comunicat președintele SA "Moldovagaz", Vadim Ceban, în cadrul unei ședințe la minister.

El a informat despre etapa negocierilor privind prelungirea termenului contractului actual cu SAP "Gazprom". Potrivit lui, formula după care se calculează prețul gazelor naturale este una avantajoasă, fapt care va permite furnizarea gazelor pentru consumatorii din Moldova la tarifele existente.

"Președintele "Moldovagaz" a declarat că, în conformitate cu concluziile negocierilor din 2 decembrie curent cu SAP "Gazprom", suplimentul la Contractul de furnizare gaze existent dintre SAP "Gazprom" și SA "Moldovagaz" urmează a fi semnat până la finele lunii decembrie, după agreearea soluțiilor privind achitarea costului serviciilor de transport al gazelor naturale în regim revers prin teritoriul Ucrainei pe segmentul Orlovka-Căușeni", se arată în comunicat.

Potrivit documentului, pericolul unei eventuale întreruperi a tranzitului gazelor rusești prin rețeaua de transport gaze a Ucrainei au determinat identificarea unor scenarii alternative de livrare a gazelor naturale către Republica Moldova, începând cu 1 ianuarie 2020. În acest context, Anatol Usatii a fost informat despre progresul cu privire la măsurile deja realizate și cele ce urmează a fi întreprinse pe parcursul lunii decembrie 2019 pe fiecare scenariu alternativ de asigurare cu gaze naturale a consumatorilor din Republica Moldova.

Astfel, ministrului i-au fost aduse la cunoștință măsurile realizate și în proces, precum negocierea și semnarea de către SA "Moldovagaz" a contractelor pentru serviciile de transport gaze prin teritoriul Ucrainei de către Operatorul Sistemului de Transport Ucrainean, cât și pentru serviciile de transport gaze prin teritoriul Republicii Moldova de către Operatorul Sistemului de Transport din Republica Moldova, care includ și transportul reciproc al gazelor naturale pentru consumatorii Ucrainei și Republicii Moldova din zona transfrontalieră între Stațiile de Măsurare Gaze Căușeni – Orlovka.

De asemenea, ministrul a fost informat despre etapa la care se află Acordul de interconectare cu Operatorul sistemului de transport Ucrainean la punctele de intrare-ieșire în/din SMG Alexeevka, SMG Grebenichi și SMG Căușeni, cât și Acordul de operare a segmentului de conducte magistrale cu bilanț comun între Stațiile de Măsurare Gaze Căușeni – Orlovka, între SRL "Moldovatrangaz" și Operatorul Sistemului de Transport Ucrainean.

În context, reprezentanții SA "Moldovagaz" au informat despre ședința de lucru care va fi organizată la Bruxelles, în data de 12 decembrie, sub egida DG Energy, pentru a discuta etapa pregătirii tuturor operatorilor sistemelor de transport pe culoarul Transbalcanic de asigurare a trans-

portului de gaze în regim revers, unde va fi discutată și semnarea unui supliment la Acordul de interconectare între "Transgaz" (România) și "Ukrtransgaz" (Ucraina).

Ministrul Anatol Usatii a menționat că în data de 13 decembrie, în marja Consiliului Ministerial al Comunității Energetice, Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova planifică semnarea cu Ministerul Energeticii și Protecției Mediului din Ucraina a unui Memorandum de Înțelegere cu privire la cooperarea în domeniul securității furnizării gazelor naturale.

BNM A PUS ÎN CIRCULAȚIE DOUĂ MONEDE NOI

Martți, Banca Națională a Moldovei (BNM) a pus în circulație două monede jubiliare și comemorative ca mijloc de plată și în scop numismatic.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la BNM, o monedă din argint, cu valoarea nominală de 50 de lei, care va completa seria de monede "Locașuri sfinte", este dedicată aniversării a două centenare de la întemeierea Bisericii "Sfântul Mare Mucenic Gheorghe" din Chișinău – monument de arhitectură de importanță națională, introdus în Registrul monumentelor de istorie și cultură a municipiului Chișinău.

Concomitent, este inaugurată o serie nouă de monede: "Domni ai Țării Moldovei", care va fi deschisă cu moneda comemorativă din argint cu valoarea nominală de 50 lei dedicată lui Bogdan Întemeietorul – Domnitor al Moldovei. Noua serie vine să ilustreze etapele constituirii statului medieval și evoluția domniilor în Țara Moldovei.

Tirajul pieselor constituie 300 de exemplare fiecare.

Monedele jubiliare și comemorative, ambalate în capsule de metacrilat transparent și cutii de prezentare, sunt însoțite de certificate de autenticitate redactate în limbile română și engleză, semnate de guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei.

INFOTAG precizează: BNM emite monede comemorative începând cu anul 1996. În total, au fost emise peste 100 de monede de aur și de argint în 12 serii.

ÎN NOIEMBRIE, ÎN MOLDOVA A FOST ÎNREGISTRATĂ O INFLAȚIE DE 0,8%

În noiembrie, în Moldova a fost înregistrată o inflație de 0,8% față de 0,9% în luna octombrie. De la începutul anului, inflația a constituit 6,6%, iar inflația anuală (din noiembrie 2018) este de 7,1%. Astfel, rata inflației depășește ținta inflației urmărită de Banca Națională de 5% plus-minus 1,5%.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la datele Biroului Național de Statistică, inflația din noiembrie este determinată de majorarea sezonieră a prețurilor la produse alimentare – cu 1,9%. În același timp, mărfurile nealimentare s-au scumpit doar cu 0,1%, iar serviciile prestate populației au rămas la nivelul din octombrie.

Dintre produsele alimentare, cel mai mult s-au scumpit vinetele – cu 69,9%, strugurii – cu 24,8%, roșiile – cu 24,7%, ardeii – cu 16,7%, castraveții – cu 15,5%, ouăle – cu 12,1%, merele – cu 9,2%. În schimb, s-au ieftinit citricele (-12,8%), fructele exotice (-6%), varza (-2,7%).

Printre mărfurile nealimentare, se atestă o creștere a prețurilor la cizmele de iarnă – cu 3%, mobilă – cu 0,9%. În același timp, gazul lichiefiat îmbuteliat s-a ieftinit cu

1,6%, iar autoturismele – cu 1,4%.

Printre servicii, au fost înregistrate majorări de prețuri la plata pentru serviciile bonnei – cu 3,8%, serviciile rituale – cu 1,7%. Totodată, în perioada de raport au fost înregistrate reduceri de prețuri la serviciile transportului aerian de pasageri – cu 2,8%, serviciile de întreținere a copiilor în creșe și grădinițe și plata pentru închirierea apartamentelor – cu câte 0,9%.

INFOTAG precizează: În noiembrie 2018, în Moldova a fost înregistrată o inflație de 0,9%. Inflația anuală a constituit, la fel, 0,9%. Pentru anul 2019, Banca Națională a prognozat inițial o rată a inflației la nivelul de 5,4%, iar apoi a revizuit-o de trei ori, prognoza actuală fiind de 5%.

O NOUĂ PLATFORMĂ ONLINE VA INTEGRA DATE DESPRE SPRIJINUL UE PENTRU DEZVOLTAREA ECONOMIEI ÎN ȚĂRILE PARTENERIATULUI ESTIC

Informațiile despre sprijinul Uniunii Europene pentru dezvoltarea economiei și societății digitale în țările Parteneriatului Estic vor fi integrate pe o nouă platformă online – www.eufordigital.eu – care a fost lansată de inițiativa EU4Digital, transmite MOLDPRES.

Noua platformă multilingvă culege informații, știri și resurse cu privire la sprijinul Uniunii Europene pentru economia și societatea digitală din Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina.

Vizitatorii platformei vor putea găsi pe aceasta pagini separate cu informații relevante, știri și istorii de succes despre cele șase domenii tematice ale inițiativei EU4-Digital. Pe lângă aceste pagini tematice, site-ul filtrează conținutul în pagini despre țară care adună materiale relevante disponibile în limbile naționale, inclusiv în română și rusă.

În afară de informații privind politicile digitale, știri, evenimente și istorii de succes, site-ul EU4Digital include o bibliotecă care conține rapoarte, acorduri, documente de politici, publicații academice, studii și fișe informative. Materialele pot fi căutate după țară, temă și tip de publicație.

Inițiativa EU4Digital are drept scop extinderea Pieței Unice Digitale a Uniunii Europene către statele Parteneriatului Estic, dezvoltând potențialul economiei și societății digitale în vederea asigurării creșterii economice, generării mai multor locuri de muncă, îmbunătățirii vieții oamenilor și asistării mediului de afaceri. Prin această inițiativă, UE sprijină în particular reducerea tarifelor de roaming și elaborarea serviciilor în bandă largă de mare viteză, pentru a stimula economiile și a extinde e-serviciile.

Societate pe acțiuni "ROMANESTI"

Anexa nr. 3 la Regulamentul cu privire la dezvăluirea informației de către emitenții de valori mobiliare

Model-tip al raportului de ordin continuu al entității de interes public și al entității admise în cadrul MTF privind deținerile importante de acțiuni de către acționarii săi (în corespundere cu prevederile art. 125 alin. (1)-(3) din Legea nr. 171/2012 și pct. 56 sbp. 1) din Regulament)*

I. Informația privind emitențul de valori mobiliare:

- Denumirea emitențului: Societate pe acțiuni "ROMANESTI"
- Emitentul de valori mobiliare reprezintă:
 - un emitent, ale cărui valori mobiliare sunt admise la tranzacționare în cadrul unui MTF.
- Sediul MD-3728, s. Romanesti, r-nul Strasenii, Republica Moldova, numărul de telefon/fax al emitențului, +373 (237)60 350, fax +373 (237)60 350
- Numărul total al acțiunilor plasate 106949, acțiuni ordinare nominative de clasa I, cu indicarea valorii nominale 100 lei, și a codului ISIN MD14RMNS1005.

II. Identificarea deținătorului de valori mobiliare:

- Persoane fizice:
 - Numele, prenumele
- Persoane juridice:
 - S.C. Vipropat SRL, IDNO 1005609003967;
 - MD-2068 str. Miron Costin, 7, of 408 (aripa din dreapta) mun. Chisinau, Republica Moldova;
 - Surugiu Eugeniu.

III. Date despre tranzacție:

- Data tranzacției **04.12.2019**
- Numărul **107526**, cota valorilor mobiliare deținute până la tranzacție **100%**
- Numărul **106949**, cota valorilor mobiliare obținute/înstrăinate în cadrul tranzacției **99.463%**
- Numărul **405**, cota valorilor mobiliare deținute după tranzacție individual **0.377%**
- Numărul, cota valorilor mobiliare deținute după tranzacție în comun cu persoanele cu care activează în mod concertat **0**

IV. Semnarea Administrator:

Ceban Vasile

SA "Baza Transportului Auto Nr.35" din Singerei

Extras din procesul verbal al consiliului nr. 17 din 09.12.2019

Au participat la ședință

- Președintele consiliului Cretu Ivan.
- Membrii aleși ai consiliului:
 - Cretu Victoria
 - Cretu Ion
 - Cretu Valentina
 - Rojnov Eugen
- Secretarul ședinței Cretu Ion

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la procurarea bunurilor imobile după cum urmează: teren cu suprafața de 0,4839 ha cu număr cadastral 0300101.182, construcția cu suprafața de 146,3 m. p cu număr cadastral 0300101.182.01. Valoarea totală a bunurilor ce se achiziționează este de 2 872 500,00 (două milioane opt sute șaptezeci și două mii cinci sute, 00) lei.
- Cu privire la împuternicirea administratorului Societății dlui Cretu Ion cu dreptul de a semna contractul de vânzare-cumparare, act predare-primire, mandat și alte documente notariale și cadastrale legate de procurarea imobilului sus-menționat.

CONSILIUL A HOTĂRÎT:

- Se acceptă încheierea contractului de vânzare-cumparare privind procurarea bunurilor imobile, situate în mun. Bălți, pasajul Constantin Negruzzi, nr. 5, după cum urmează: teren cu suprafața de 0,4839 ha cu număr cadastral 0300101.182, construcția cu suprafața de 146,3 m. p cu număr cadastral 0300101.182.01. Valoarea totală a bunurilor ce se achiziționează este de 2 872 500,00 (două milioane opt sute șaptezeci și două mii cinci sute, 00) lei.

s-a votat: pentru – 5
împotriva – 0

- Se împuternicește administratorul Societății dlui Cretu Ion cu dreptul de a semna contractul de vânzare-cumparare, act predare-primire, mandat și alte documente notariale și cadastrale legate de procurarea imobilului sus-menționat.

s-a votat: pentru – 5
împotriva – 0

Sedinței consiliului S.A. „Baza Transportului Auto N. 35” din 09.12.2019 se considera închisa.

S.A. „ENERGOCOM”

anunță licitație deschisă privind achiziționarea serviciilor de consultanță și suport pentru alinierea contabilității societății la Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

Informația necesară și caietul de sarcini pot fi accesate pe www.energocom.md sau la sediul S.A. „ENERGOCOM”, pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri 78, birou 236.

Ofertele vor fi prezentate în plic sigilat la adresa indicată.

Termenul limită de depunere a ofertelor – 24 decembrie 2019, ora 09.00.

Contacte: (022)214-133,
e-mail: office@energocom.md.

CAPITAL Market

*Împreună
în lumea
finanțelor*

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

În atenția acționarilor SA

„Alliance Investments Group”

În temeiul Procesului-verbal nr. 75 din 10 decembrie 2019 a Consiliului Societății S.A. „Alliance Investments Group” se anunță despre convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor Societății pe Acțiuni „Alliance Investments Group” pentru data de 27 decembrie 2019, ora 10.00 pe adresa mun. Chișinău, str. A. Pușkin nr. 26, etajul III, ora înregistrării participanților la adunare 09.00 – 09.50. Forma ținerii adunării – cu prezența acționarilor.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la încheierea tranzacțiilor de proporții;
2. Cu privire la autentificarea semnăturilor Președintelui Adunării și a Secretarului Adunării de pe procesul verbal al Adunării generale a acționarilor.

Adunarea Generală extraordinară a acționarilor se desfășoară în prezența acționarilor și/sau a reprezentanților săi.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea generală extraordinară a acționarilor va fi întocmită de către societatea de registru conform situației la data de 11 decembrie 2019.

Înregistrarea acționarilor se va efectua în ziua adunării între orele 09.00 și 09.50, în baza documentului de identitate, iar a reprezentanților acționarilor în baza documentului de identitate și a procurii eliberate și/sau autentificate în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Familiarizarea cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării generale extraordinare a acționarilor va avea loc începând cu data de 16 decembrie 2019, în zilele lucrătoare (luni – vineri), între orele 10.00 – 13.00 și 14.00 – 16.00 la adresa mun. Chișinău, str. A. Pușkin nr. 26, etajul III.

Toți acționarii S.A. „Alliance Investments Group” sunt invitați să participe la adunare Adunarea Generală extraordinară a acționarilor.

Telefon de contact:

022-22-83-50, 022-22-83-52

Consiliul Societății

al S.A. „Alliance Investments Group”

Stimate acționar al „EV-CUSLARI” S.A.!

Organul executiv al Societății, în temeiul hotărârii Consiliului Societății din 06.12.2019, anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acționarilor, care se va desfășura la data de 27.12.2019 pe adresa: mun. Comrat, str. Zapadnaia, 12.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea Statutului Societății în redacție nouă.
2. Privind sediul Societății și înregistrarea modificărilor în Registrul de stat.
3. Privind autentificarea procesului verbal al adunării generale a acționarilor.

Înregistrarea acționarilor: de la 10-00 până la 10-30. Începutul adunării: 10-30.

Lista acționarilor, cu dreptul de a participa la adunarea generală este întocmită la data de 09.12.2019.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinei de zi a adunării generale începând cu data de 17.12.2019 pe adresa: mun. Comrat, str. Zapadnaia, 12, în zilele de lucru de la 16-00 până la 17-00.

Acționarii vor avea asupra lor pașaportul/buletinul de identitate și/sau extrasul din registru, iar în cazul transmiterii dreptului de vot – procură autentificată în modul stabilit.

Consiliul Societății «Aproteh-Cereale» SA

anunță convocarea Adunării Generale extraordinare a acționarilor pentru data de „2” ianuarie 2020 pe adresa: r-nul Anenii Noi, s. Menerii Noi, în incinta corpului administrativ SA „APEX”.

ORDINEA DE ZI:

1. Dizolvarea Societății.
2. Numirea lichidatorului.

Începutul înregistrării acționarilor-10.00

Începutul adunării – 11.00

Lista acționarilor, care au dreptul să participe la Adunarea generală, este perfectată conform situației la data de 16.12.2019.

Participanții la Adunare se vor familiariza cu materialele ce vor fi examinate la Adunarea generală cu începere din „23” decembrie 2019, între orele 10.00-14.00, cu excepția zilelor de odihnă la sediul societății.

Pentru participare la Adunare acționarii vor avea asupra lor buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor – și documentul care atestă împuternicirile lor (procura perfectată în modul stabilit).

CF “Econ – Renaștere” SA

Lista societăților pe acțiuni, valorile mobiliare ale cărora se expun la vânzare de către CF “Econ – Renaștere” SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a CF “Econ – Renaștere” SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că, în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 22.11.2019 privind aprobarea actului de reevaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 57/11 din 02.12.2019 cu privire la unele companii fiduciare, în perioada 20.01.2020 – 24.01.2020, la Bursa de Valori a Moldovei vor fi expuse spre vânzare pachetele de acțiuni aflate în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind lista societăților pe acțiuni expuse spre vânzare, numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 57/11 din 02.12.2019).

Mențiune: Pachetele de acțiuni respective vor fi realizate ca pachete unice.

Dreptul de procurare a acțiunilor îl posedă:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
3. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Pentru informații vă puteți adresa:

CF “Econ-Renaștere” SA, la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetuza 26, tel: (022) 63-92-69, tel: 068540069.

Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022) 27-75-92.

Societatea de investiții care reprezintă interesele CF “Econ-Renaștere” SA conform contractului de intermediere: SA “VALINVEST”, la adresa: mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin, 5/1, tel: 22-13-55, 079-77-81-64.

CF “BV Fiduciar Invest” SA

Lista societăților pe acțiuni, valorile mobiliare ale cărora se expun la vânzare de către CF “BV Fiduciar Invest” SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a CF “BV Fiduciar Invest” SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 21.11.2019 privind aprobarea actului de reevaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 57/11 din 02.12.2019 cu privire la unele companii fiduciare, în perioada 20.01.2020 – 24.01.2020, la Bursa de Valori a Moldovei vor fi expuse spre vânzare pachetele de acțiuni aflate în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind lista societăților pe acțiuni expuse spre vânzare, numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 57/11 din 02.12.2019).

Mențiune: Pachetele de acțiuni respective vor fi realizate ca pachete unice.

Dreptul de procurare a acțiunilor îl posedă:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
3. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Pentru informații vă puteți adresa:

CF “BV Fiduciar Invest” SA, la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetuza 26, tel: (022) 63-92-74, tel: 068-54-00-69.

Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022) 27-75-92.

Societatea de investiții care reprezintă interesele CF “BV Fiduciar Invest” SA conform contractului de intermediere: SA “VALINVEST”, la adresa: mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin, 5/1, tel: 22-13-55, 079-77-81-64.

ÎN ATENȚIA ACȚIONARILOR C.A. „ASTERRA GRUP” S.A.

Organul executiv C.A. „ASTERRA GRUP” S.A. în persoana directorului general A. Bantaș, acționând în baza Statutului, prin prezența, convoacă adunarea generală extraordinară a acționarilor C.A. „ASTERRA GRUP” S.A. cu prezență, care va avea loc pe data de 26 decembrie 2019, ora 9.30, RM, mun. Chișinău, str. București, 81.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE EXTRAORDINARE VA FI URMĂTOAREA:

1. Cu privire la examinarea și aprobarea dării de seamă a organului executiv și a raportului financiar pentru 2018.
2. Cu privire la aprobarea dării de seamă anuale a comisiei de cenzori.
3. Cu privire la raportul companiei de audit privind activitatea societății.
4. Cu privire la aprobarea distribuiri profitului (acoperirii pierderilor) pentru anul 2018 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului societății pentru anul 2019.
5. Cu privire la confirmarea organizației de audit și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor.
6. Cu privire la alegerea membrilor comitetului de audit.
7. Cu privire la modificarea organelor de conducere.
8. Cu privire la autentificarea semnăturilor pe procesul-verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor.

Lista acționarilor cu dreptul de a participa la adunarea generală extraordinară întocmită la data de 06 decembrie 2019.

Cu materialele chestiunilor incluse în ordinea de zi a adunării, acționarii pot lua cunoștința începând cu 13 decembrie 2019 pe adresa petrecerii adunării între orele 10.00-17.00 cu excepția zilelor de odihnă.

Înregistrarea acționarilor va avea loc începând cu orele 9.00 – 9.25 în baza buletinelor de identitate, iar pentru reprezentanții acționarilor la fel și în baza procurii perfectate în modul stabilit.

În atenția acționarilor întreprinderii de reparație a ambalajelor „SLI” SA

La 16 noiembrie 2019 pe adresa Republica Moldova, or. Râbnîța, str. Cuibișev, 4, în incinta restaurantului „Tiras”, a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor „SLI” SA.

La adunare au participat acționarii care dețin 190 821 de acțiuni ceea ce constituie 75,42% din capitalul social.

AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

- Majorarea capitalului social al societății cu suma de 17 000 000,00 lei prin emisiunea suplimentară de acțiuni ordinare nominative prin intermediul ofertei închise în cantitate de 2 125 000 acțiuni la prețul de plasare de 8 lei pe acțiune. Acționarii Societății, care dețin acțiuni cu drept de vot ale societății, au dreptul de preemțiune la achiziționarea acțiunilor cu drept de vot care sunt plasate prin emisiunea suplimentară închisă în termen de 15 zile lucrătoare.
- Consiliul societății, în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării la Comisia Națională a raportului privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni, va elabora proiectul modificărilor și completărilor în statutul și va decide asupra modificărilor și completărilor în statutul societății în conformitate cu rezultatele emisiunii.
- A autentifica semnăturile președintelui și secretarului adunării generale pe procesul-verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor de către membrii comisiei de cenzori care se află în exercițiul funcțiilor sale.

Compania de Asigurări "Moldova-Astrovaz" SA

anunță acționarii despre convocarea Adunării Generale extraordinare a Acționarilor în conformitate cu Decizia Organului Executiv al Societății din 05 decembrie 2019, care se va ține la data de 20 decembrie 2019 cu prezența acționarilor. Adunarea se va petrece pe adresa: mun. Chișinău, str. A. Șciusev 42.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la acoperirea pierderilor pentru perioadele precedente;
2. Cu privire la majorarea capitalului social al CA „Moldova-Astrovaz” SA.

Înregistrarea acționarilor 09.00-09.45.
Începutul Adunării 10.00.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost perfectată conform situației din 05.12.2019.

Înregistrarea acționarilor pentru participarea la Adunarea generală se va efectua în baza buletinului de identitate, iar a reprezentanților sau deținătorilor nominali – în baza actului legislativ, procurii, contractului sau a actului administrativ.

Cu materialele de pe ordinea de zi acționarii pot lua cunoștință începând cu data de 16.12.2019 la sediul Societății, între orele 9.00-18.00, cu excepția zilelor de odihnă.

Telefon de contact: 0 (22)24-17-16.

"Compania Fiduciară a Feroviarilor" SA

Lista societăților pe acțiuni, valorile mobiliare ale cărora se expun la vânzare de către administratorul fiduciar "Compania Fiduciară a Feroviarilor" SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a administratorului fiduciar "Compania Fiduciară a Feroviarilor" SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că, în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 22.11.2019 privind aprobarea actului de reevaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 57/11 din 02.12.2019 cu privire la unele companii fiduciare, în perioada 20.01.2020 – 24.01.2020, la Bursa de Valori a Moldovei vor fi expuse spre vânzare pachetele de acțiuni aflate în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind lista societăților pe acțiuni expuse spre vânzare, numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 57/11 din 02.12.2019).

Mențiune: Pachetele de acțiuni respective vor fi realizate ca pachete unice.

Dreptul de procurare a acțiunilor îl posedă:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
3. Persoanele fizice și juridice străine, apatridzi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Pentru informații vă puteți adresa:

"Compania Fiduciară a Feroviarilor" SA,
la adresa: mun. Chișinău,

str. Sarmizegetuza 12, tel: tel: 068540069;

Bursa de Valori a Moldovei, la adresa:

mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16,

tel: (022) 27-75-92.

Societatea de investiții care reprezintă

interesele administratorului fiduciar

"Compania Fiduciară a Feroviarilor" SA

conform contractului de intermediere:

SA "VALINVEST", la adresa:

mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin,

5/1, tel: 22-13-55, 079-77-81-64.

In atenția acționarilor "Universul – Sud" S.A.

AVIZ de convocare a Adunării generale extraordinare a acționarilor „Universul – Sud” S.A.

„Universul – Sud” S.A., Vă aduce la cunoștință că la data 06.12.2019, de către Consiliul Societății, a fost hotărâtă convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, care va avea loc la 27 decembrie 2019, la ora 11.00, pe adresa: mun. Cahul, str. Piata Independentei, 4.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE EXTRAORDINARE A ACȚIONARILOR:

1. Aprobarea reorganizării societății prin transformarea formei organizatorico-juridice din Societatea pe Acțiuni „Universul – Sud” în Societatea cu Răspunderea Limitată „Universul – Sud”.
2. Aprobarea proiectului de reorganizare.
3. Aprobarea actului de transmitere a activelor și pasivelor de la Societatea pe Acțiuni „Universul – Sud” la Societatea cu Răspunderea Limitată „Universul – Sud” și altor documente ce țin de reorganizarea societății.
4. Aprobarea actelor de constituire ale Societății cu Răspunderea Limitată „Universul – Sud”, cuantumului capitalului social, distribuirea părților sociale și adresei juridice a acestora.
5. Numirea organelor de conducere ale Societății cu Răspunderea Limitată „Universul – Sud”.
6. Înștiințarea creditorilor Societății pe Acțiuni „Universul – Sud” privind reorganizarea societății.
7. Desemnarea persoanelor împuternicite din numele societății pentru prezentarea și înregistrarea tuturor documentelor necesare aferente reorganizării societății la Comisia Națională a Pieței Financiare, I. P. Agenția Servicii Publice, Societatea de Investiții, Societatea de Registru, Serviciul Fiscal de Stat, CNAM, CNAS precum și altele instituțiile de stat.
8. Autentificarea procesului-verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor.

Adunarea va fi ținută cu prezența acționarilor la orele 11.00, pe adresa: mun. Cahul, str. Piata Independentei, 4.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară este perfectată la data 09.12.2019.

Înregistrarea participanților va începe la orele 10.00 și pînă la orele 10.55, pe adresa: mun. Cahul, str. Piata Independentei, 4.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinei de zi, începînd cu 16 decembrie 2019 de la orele 10.00 pînă 15.00 pe adresa: mun. Cahul, str. Piata Independentei, 4.

Acționarii trebuie să aibă buletinul de identitate, iar reprezentanții procură perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

"VINIA-TRAIAN" SA

Conform prevederilor art. 125,126 alin (4) al Legii nr. 171 din 11.07.2012

I. "VINIA-TRAIAN" SA c/f 1003600003708 un emitent, ale cărui valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o PR. Înregistrat la C.Î.S. 11.05.20015

Sediul emitentului: Republica Moldova, rl. Cahul, s. Găvănoasa

Codul ISIN al valorilor mobiliare: MD14VI-TR1000.

II. Identificarea deținătorului de valori mobiliare: pers. juridică – "DENILAN" SRL.

III. Date despre tranzacție:

Data tranzacției – 04.12.2019.

Acțiuni deținute pînă la tranzacție – 8501 un. (6,80%).

Numărul, cota valorilor mobiliare înstrăinate în cadrul tranzacției – 4000 un. (3,20%).

După tranzacție 4501 un. (3,60%).

Valori mobiliare deținute după tranzacție în comun cu persoanele ce activează în mod concertat 4501 un. (3,60%)

IV. Director, Kristev Semion

Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” S.A.

Anunț cu privire, la desfășurarea concursului pentru selectarea companiei-antreprenor, în scopul arendei și efectuării lucrărilor cu aparatul video, audio și iluminare.

Centrul Internațional de Expoziții Moldexpo S.A., anunță concursul, pentru selectarea companiei-antreprenor, în scopul arendei și efectuării lucrărilor de montare, deservire și demontare a aparatului video, audio și de iluminare, amplasat pe adresa: orașul Chișinău, str. Ghiocailor nr. 1.

Data limită de prezentare a ofertelor -20.12.2019 ora 15:00 în anticameră.

Deschiderea ofertelor, va avea loc pe data de 20.12.2019 ora 15:30 în pavilionul central, etajul-2, sala de conferințe.

Telefonul de contact 068590750.

Informație completă se află pe saitul

www.moldexpo.md

Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” S.A.

anunță desfășurarea concursului de selectare a companiei pentru Pază.

Data limită pentru depunerea ofertelor – 20.12.2019, ora 13:00. Locul de depunere a ofertelor – orașul Chișinău, str. Ghiocailor nr. 1, C.I.E „Moldexpo” S.A., Pavilionul Central, etj. 2, Anticamera.

Participanții la concurs vor fi obligați să depună ofertele conform condițiilor aprobate de către C.I.E „Moldexpo” S.A., care pot fi solicitate la telefon: +373-22810447, +37369600634 sau e-mail: drom@moldexpo.md; persoana de contact: Țapu Ion.

Deschiderea ofertelor va avea loc în prezența reprezentanților ofertanților, în data de 20.12.2019, ora 13:30, la sediul C.I.E „Moldexpo” S.A., pavilionul central, etajul 2, sala de conferințe.

Stimați acționari "Mărculești-Combi" SA

Consiliul Societății S.A. "Mărculești-Combi", aduce la cunoștință despre convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor pentru data de 27 Decembrie 2019, în sediul societății pe acțiuni pe adresa: r-I Floresti, or. Mărculești, convocată în temeiul deciziei Consiliului al S.A. "Mărculești-Combi", din 03 Decembrie 2019. Adunarea generală extraordinară a acționarilor se va desfășura cu prezența acționarilor. Începutul înregistrării acționarilor – 11.00. Începutul adunării – 11.45.

ORDINEA DE ZI:

1. Contractarea la BC „Victoriabank” S.A. unui credit pentru completarea mijloacelor circulante;
2. Garantarea executării obligațiilor conform contractului de credit solicitat de „Mărculești-Combi” SA și de „Ancom-Agro” SRL, prin constituirea garanțiilor în folosul BC „Victoriabank” S.A. asupra bunurilor mobile și imobile ale „Mărculești-Combi” SA și „Ancom-Agro” SRL.
3. Împuternicirea persoanei cu dreptul de a semna cu BC „Victoriabank” S.A. contractul de credit, contractul/le de gaj, ipoteca, precum și alte documente necesare pentru validarea raporturilor cu Banca;

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost perfectată conform situației din 05 iulie 2019.

Acționarii pot să se familiarizeze cu materialele ordinei de zi a adunării începînd cu 03 Decembrie 2019 în sediul societății pe acțiuni pe adresa: r-I Floresti, or. Mărculești, de la ora 08.00 pînă la ora 17.00, excepție în zilele de odihnă.

Participanții la adunare vor prezenta buletinul de identitate (pașaport).

Reprezentanții vor prezenta procura perfectată conform legislației în vigoare.

Comunicat informativ B.C. „ENERGBANK” S.A.

În conformitate cu prevederile Legii privind piața de capital nr. 171 din 11-07-2012 și a „Regulamentului cu privire la dezvăluirea informației de către emitenții de valori mobiliare”, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 7/1 din 18-02-2019, «Informația de ordin continuu privind evenimentele care influențează emitentul» va fi publicat pe pagina web a Băncii <http://energbank.com/ro/info/governanta-corporativa> și prin intermediul Mecanismului oficial de stocare a informației <https://emittent-msi.market.md/ro>.

Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” S.A.

anunță desfășurarea concursului de selectare a companiei pentru achiziționarea rechizitelor de birou.

Data limită pentru depunerea ofertelor – 20.12.2019, ora 14:00. Locul de depunere a ofertelor – orașul Chișinău, str. Ghiocailor nr. 1, C.I.E „Moldexpo” S.A., Pavilionul Central, etj. 2, Anticamera.

Participanții la concurs vor fi obligați să depună ofertele conform condițiilor aprobate de către C.I.E „Moldexpo” S.A., care pot fi solicitate la telefon: +373-22810447, +37369600634 sau e-mail: drop@moldexpo.md; persoana de contact: Țapu Ion.

Deschiderea ofertelor va avea loc în prezența reprezentanților ofertanților, în data de 20.12.2019, ora 14:30, la sediul C.I.E „Moldexpo” S.A., pavilionul central, etajul 2, sala de conferințe.

Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” S.A.

anunță desfășurarea concursului de selectare a companiei pentru achiziționarea combustibilului auto.

Data limită pentru depunerea ofertelor – 20.12.2019, ora 10:30. Locul de depunere a ofertelor – orașul Chișinău, str. Ghiocailor nr. 1, C.I.E „Moldexpo” S.A., Pavilionul Central, etj. 2, Anticamera.

Participanții la concurs vor fi obligați să depună ofertele conform condițiilor aprobate de către C.I.E „Moldexpo” S.A., care pot fi solicitate la telefon: +373-22810447, +37369600634 sau e-mail: drop@moldexpo.md; persoana de contact: Țapu Ion.

Deschiderea ofertelor va avea loc în prezența reprezentanților ofertanților, în data de 20.12.2019, ora 11:00, la sediul C.I.E „Moldexpo” S.A., pavilionul central, etajul 2, sala de conferințe.

Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” S.A.

anunță desfășurarea concursului de selectare a companiilor pentru achiziționarea peliculei „oracal”, peliculei cu imprimare și bannerelor cu imprimare.

Cerințe față de concurenți: respectarea standardelor de calitate și predarea la timp a producției.

Data limită pentru depunerea ofertelor – 20.12.2019, ora 9.30.

Locul de depunere a ofertelor – orașul Chișinău, str. Ghiocailor nr. 1, C.I.E „Moldexpo” S.A., Pavilionul central, anticamera directorului general.

Participanții la concurs vor depune actele conform condițiilor aprobate de către C.I.E „Moldexpo” S.A., care pot fi solicitate la telefonul: +373-22810413, sau pe e-mailul: ca-taev@moldexpo.md; persoana de contact: Vladimir Cataev.

Deschiderea ofertelor va avea loc în prezența reprezentanților ofertanților, în data de 20.12.2019, ora 10:00, sediul C.I.E „Moldexpo” S.A., pavilionul central, etajul 2, sala de conferințe.

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

2

Бюджет – 2020: Бюджет инвестиций и социальных проектов

3

Замедление экономики в ЕС может снизить объем молдавского экспорта

4

Добровольные пенсионные фонды: реальность и перспективы

Публичная пенсионная система по разным причинам не отвечает потребностям и нуждам большей части населения. Меры, предпринимаемые властями по увеличению числа лиц, платящих отчисления, путем повышения пенсионного возраста и стимулирования как можно более долгого удержания людей на рынке труда, существенно не изменили принципы публичной пенсионной системы (I уровень). Из-за скрытого демографического кризиса в Молдове по-прежнему снижается число плательщиков отчислений, население стареет на фоне низкой рождаемости и миграции трудоспособного населения.

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПЕНСИЯ + ЧАСТНАЯ ПЕНСИЯ

Последние 10 лет в качестве инструмента получения дополнительных доходов к государственной пенсии изучалась возможность создания обязательных частных пенсионных фондов (II уровень) и предпринимались неоднократные попытки начать работу добровольных пенсионных фондов (III уровень), но они оказались безуспешными.

Так случилось, что в Молдове действует закон о негосударственных добровольных пенсионных фондах (НДФ), принятый еще 25 марта 1999 года в целях внедрения в стране концепции пенсионной системы, основанной на добро-

вольном участии. Но до сих пор этот закон не применялся. На его основе было официально учреждено три частных пенсионных фонда, однако ни один из них не работал.

Проблему предоставления гражданам возможности получить дополнительный доход после наступления пенсионного возраста, казалось, решили с принятием в первом чтении Закона о добровольных пенсионных фондах от 22.11.2013.

Документ разработала Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) по рекомендациям

Всемирного банка в целях привести национальное законодательство в соответствие с европейскими директивами в этой сфере, а также ускорения развития сектора добровольных пенсионных фондов.

СЛАБОЕ РАЗВИТИЕ СЕКТОРА ДОБРОВОЛЬНЫХ ПЕНСИЙ

К сожалению, Закон о добровольных пенсионных фондах так и не был принят в окончательном чтении, и даже наоборот – в августе 2016 года Правительство предложило отозвать документ

из Парламента, чтобы полностью пересмотреть концепцию и усовершенствовать законопроект с точки зрения лучшей европейской практики.

Положение не изменилось спустя шесть лет, хотя все это время НКФР неоднократно подчеркивала необходимость ускорения развития сектора путем принятия данного законопроекта Парламентом с учетом обязательств, принятых страной в Соглашении об ассоциации с ЕС.

Продолжение на стр.2

Курс валют на 11.12.2019 г.

Валюта	Ставка	Ставка
USD	1	17.3519
EUR	1	19.2312
UAH	1	0.7355
RON	1	4.0243
RUB	1	0.2729

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

Внимание читателей!

Газеты Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

ВНИМАНИЮ КОМПАНИЙ – СУБЪЕКТОВ ПУБЛИЧНОГО ИНТЕРЕСА!

Оператор Официального механизма накопления информации IP Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://emitent-msi.market.md>.

Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
“Editii Periodice” (022) 233740

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

Периодическое издание «Capital Market» приглашает к сотрудничеству рекламодателей, рекламные агентства и агентов.

Контактный телефон – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

Объявление

Редакция газеты Capital Market проводит тендер на предоставление типографских услуг. Заявки от типографий принимаются до 3 января 2020 г.

Контактный телефон:
022 22 77 58

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания 9 декабря Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

АВТОРИЗАЦИЯ

- Одобрил заявление об обязательном отзыве, направленное акционерам SA SUCCES-COM оферентом Григоре Браилица, предметом которого являются 187 простых именных акций, выпущенных SA SUCCES-COM.
- Разрешил реорганизацию путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью SA ANGHELINA.
- Одобрил регистрацию в Государственном реестре ценных бумаг исключения:
 - ценных бумаг, выпущенных ранее SA FABRICA DE CONFECTII ANENII NOI, в количестве 21 0641 простых именных акций, в результате реорганизации путем преобразования в ООО;
 - ценных бумаг, выпущенных ранее SA USBA, в количестве 2 169 320 простых именных акций, в результате реорганизации путем преобразования в ООО;
 - ценных бумаг, выпущенных ранее SA NORD-MOBILA, в количестве 1 268 866 простых именных акций, в связи с решением о ликвидации, принятом учредителями.
- Разрешил регистрацию в Реестре авторизованных организаций небанковского кредитования субъекта LIME CREDIT SRL.
- Одобрил государственную регистрацию ликвидации OCN CREDIT ACUM SRL (утвержденную решением единственного пайщика от 25.11.2019).
- Одобрил государственную регистрацию учреждения

OCN CREDITEO SRL (утвержденную решением единственного пайщика от 07.11.2019).

- Одобрил отзыв лицензии страхового-перестраховочного брокера AUTORIG-ASIG SRL на право осуществления посреднической деятельности в страховании и/или перестраховании, в связи с добровольным прекращением посреднической деятельности.
- Разрешил регистрацию в Реестре страховых агентов и агентов банкауранс AEI SUPERCREDIT.
- Одобрил назначение Дину Герасим руководителем исполнительного органа (генеральным директором) и Андрея Плэмэдялэ членом исполнительного органа (финансовым директором) компании CA DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP SA, переизбранных на период 01.02.2020 – 30.06.2023.
- Одобрил назначение Виталие Банару на должность генерального директора CA GENERAL ASIGURARI SA, и государственную регистрацию соответствующих изменений в данных Государственного реестра юридических лиц.
- Утвердил членов ревизионной комиссии в CA GALAS SA.
- Предварительно утвердил в качестве субъекта аудита компанию SRL PRIMAUDIT COMPANY и ее команду для проведения внешнего аудита в CA GALAS SA.

НАДЗОР

- Рассмотрел результаты комплексной проверки соблюдения AEI CIUCIULENI-CREDIT законодательства в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций за период деятельности 01.10.2016 – 30.09.2019. В связи с этим НКФР начала процедуру привлечения к административной ответственности исполнительного директора данного субъекта, согласно Кодексу об административных правонарушениях, а также вынесла предупреждение за несоблюдение нормативных актов в данной сфере.

Добровольные пенсионные фонды: реальность и перспективы

Продолжение.
Начало на стр. 1

НОВЫЙ ЗАКОН О ДОБРОВОЛЬНЫХ ПЕНСИОННЫХ ФОНДАХ

В начале этого года НКФР разработала новый законопроект о добровольных пенсионных фондах. Это было предусмотрено Стратегией развития небанковского финансового рынка на 2018 – 2022 гг. Сейчас документ выставили на общественное обсуждение.

Законопроект содержит положения Директивы (ЕС) 2016/ 2341 Европейского парламента и Совета Европы от 14 декабря 2016 года о деятельности и надзоре за учреждениями по предоставлению пенсий, включенные в Соглашение об ассоциации РМ – ЕС. Цель заключается в создании и развитии внутреннего рынка для предоставления факультативных пенсий, управляемых частными компаниями, которые послужат источником дополнительных доходов к публичной пенсионной системе на условиях безопасности и справедливых отношений между участниками системы.

Раиса Андроник, заместитель главы Генерального управления по небанковскому кредитованию при НКФР, отметила, что присоединение к добровольному пенсионному фонду – выбор каждого человека. Система будет сформирована на основе добровольных отчислений работников и/или работодателей. Каждый участник примет решение о выборе пенсионного фонда, а также о размере отчислений, заключив соответствующее соглашение о присоединении к фонду. В случае создания пенсионного фонда для работников, работодатель должен предложить сотруднику план добровольных пенсий с выплатой взносов. Взнос может быть распределен между работодателем и работником согласно коллективному трудовому соглашению или на основе протокола, заключенного с представителем работников, а также он может обсуждаться в индивидуальном порядке.

Управление активами добровольных пенсионных фондов может осуществлять пенсионное общество (акционерное общество, учрежденное исключительно в целях создания и управления добровольными пенсионными фондами) или субъект, чья деятельность регулируется законодательством в сфере финансового сектора (банк, общество по доверительному управлению инвестициями, страховщик/перестраховщик), а также филиалы юридических лиц, уполномоченные осуществлять деятельность по управлению пенсионными фондами при условии получения лицензии НКФР.

Законопроект содержит регулирующие нормы в сфере надзора и вмешательства НКФР в целях защиты интересов участников пенсионных фондов. В целях ограничения рисков и обеспечения оздоровления финансового положения добровольного пенсионного фонда, установлены меры вмешательства и специального управления. Крайней мерой станет специальное управление, преследующее цель сохранения активов пенсионных фондов и финансовое оздоровление администратора фонда.

Кроме того, законопроект предусматривает создание Фонда гарантирования вкладов в добровольную пенсионную систему, деятельность которого будет регулироваться и управляться НКФР. Задача Фонда состоит в компенсации убытков участников и бенефициариев добровольных пенсионных фондов.

КАКИЕ ПРЕИМУЩЕСТВА ДАЕТ ДОБРОВОЛЬНАЯ ПЕНСИЯ?

Добровольная пенсия представляет собой дополнительно получаемый доход, помимо государственной пенсии. Законопроект предусматривает, что добровольной пенсией может воспользоваться лицо, достигшее 60 лет и выплатившее минимум 60 ежемесячных взносов. Сумма взносов в пенсионный фонд устанавливается индивидуальным договором

присоединения согласно правилам пенсионного плана. Взносы перечисляются работодателем или участником на банковский счет пенсионного фонда, указанный в индивидуальном договоре. Чем больше взнос, тем больше может быть пенсия.

По словам Раисы Андроник, для работодателей участие в НПФ может стать эффективным инструментом мотивации сотрудников и менеджмента человеческих ресурсов, а также хорошим решением с точки зрения оптимизации налогообложения, благодаря вычету отчислений в НПФ из налогооблагаемого дохода. Таким образом, государство мотивирует работодателей делать отчисления для собственных работников в добровольные пенсионные фонды. То есть добровольная пенсия выгодна как работнику, так и работодателю.

Элементом безопасности, установленным законопроектом, является положение, что пенсионный фонд не может стать банкротом. Это требование обеспечивает финансовую защиту участников фонда, так как НКФР осуществляет надзор за фондом. Комиссия вправе ввести специальное управление, если его рентабельность станет ниже среднего по рынку уровня.

ВЫВОД

Тенденции старения населения, наряду с социальными и демографическими факторами, оказывают сильное давление на публичную пенсионную систему, в результате чего она становится дефицитной. Внедрение инструментов, основанных на принципе накопления капитала, например добровольные пенсионные отчисления, может стать эффективным решением как для национального экономического роста, так и для обеспечения населения дополнительным доходом после наступления пенсионного возраста. Эти меры откладывать уже нельзя, и принимать их следует в срочном порядке.

Лилия АЛКАЗЭ

Парламент утвердил новый график перерасчета пенсий

Парламент принял на прошлой неделе законодательные поправки с целью утверждения нового графика поэтапного перерасчета пенсий по возрасту граждан, которые продолжают или работали после достижения пенсионного возраста.

Как передает «ИНФОТАГ», поправки предусматривают, что процесс перерасчета пенсий, установленных до 1 января 2019 г., должен завершиться в 2022 г., а не в 2027 г., как это предусматривал старый график.

В частности, с 1 июля 2020 г. будут пересмотрены пенсии граждан, чей страховой стаж после реализации права на пенсию по возрасту превышает 15 лет. С 1 января 2021 г. будут пересмотрены пенсии граждан со страховым стажем 10-15 лет после выхода на пенсию, 1 июля 2021 г. – от 5 до 10 лет, а с 1 января 2022 г. – от 2 до 5 лет.

Авторы пояснили, что изменения необходимы для обеспечения справедливости при начислении пенсии, которая рассчитывается на основании взносов работающего гражданина. Перерасчет необходим, поскольку многие пенсионеры продолжают работать и делать взносы в бюджет социального страхования.

Согласно официальным данным, в Молдове 700,6 тыс. получателей пенсии по возрасту, из которых 162,5 тыс. продолжают работать после выхода на пенсию.

ИНФОТАГ

Парламент Молдовы принял в первом чтении проект Закона о бюджете государственного социального страхования на 2020 г., который будет бездефицитным

Планируется, что его доходная и расходная части составят 23 млрд 491 млн 016,1 тыс. и увеличатся, в сравнении с утвержденными первоначально на 2019 г. показателями, на 2,06 млрд леев (+9,6%) в обоих случаях, а в сравнении с уточненными показателями 2019 г. – на 1,62 млрд леев и на 1,6 млрд леев (+7,4 и +7,3% соответственно).

Доля доходов и расходов бюджета государственного социального страхования в 2020 г. составит 10,4% от ВВП в обоих случаях против 10,5% в 2019 г. В структуре доходов бюджета государственного соцстрахования на 2020 г. его общие ресурсы составят 63,6%, а трансферты из госбюджета – 36,4%. В частности, обязательные взносы государственного социального страхования запланированы на уровне 14 млрд 779,3 млн леев, что на 2 млрд леев (15,7%) больше утвержденной первоначально суммы взносов на 2019 г. и на 1,19 млрд леев (8,8%) больше суммы взносов, ожидаемых после уточнения показателей в 2019 г.

Трансферты из госбюджета в фонды обязательного социального страхования запланированы на уровне 8 млрд 560,4 млн леев, что на 402 млн леев (4,9%) больше уточненных показателей 2019 г.

Парламент Молдовы утвердил в первом чтении проект Закона о фондах обязательного медицинского страхования на 2020 г. с доходами и расходами 8 млрд 383,39 млн леев

При этом, как ожидается, доходы фондов вырастут на 14,4%, по сравнению с утвержденной суммой на 2019 г., а расходы увеличатся на 11,4%.

Стоимость медицинского полиса не изменится и составит 4056 леев. Взнос обязательного медицинского страхования (ОМС), рассчитанный в процентном отношении к зарплате и другим выплатам, сохранится на уровне 9% (по 4,5% для работника и работодателя).

В структуре доходов фондов обязательного медстрахования взносы обязательного медицинского страхования составят 5 млрд 329,9 млн леев, трансферты из бюджета – более 3 млрд леев.

Текущие трансферты специального назначения между госбюджетом и фондами обязательного медицинского страхования превысят 153,2 млн леев. Текущие трансферты общего назначения между госбюджетом и фондами обязательного медстрахования составят более 2,85 млрд леев.

В 2020 г. трансферты в фонды ОМС из госбюджета для покрытия расходов на предоставление медуслуг неработающим гражданам составят 2 млрд 851,7 млн леев. В структуре расходов в 2020 г. планируется направить в Фонд оплаты текущих медуслуг (основной фонд) более 8 млрд 225 млн леев; в Резервный Фонд обязательного медицинского страхования – 10 млн леев; в Фонд профилактических мероприятий (предупреждение рисков заболевания) – 40 млн леев; в Фонд развития и модернизации публичных поставщиков медицинских услуг – 20 млн леев; в Фонд управления системой обязательного медицинского страхования – более 87,4 млн леев.

На Программу «Общественное здравоохранение и медицинские услуги» будет выделено 8 млрд 383,3 млн леев. При этом на реализацию подпрограммы «Первичная медицинская помощь» будет направлено более 2,25 млрд леев, в том числе на компенсированные лекарства – 654,9 млн леев.

На реализацию подпрограммы «Стационарная медицинская помощь» будет направлено 4,19 млрд леев, подпрограммы «Специализированная амбулаторная медицинская помощь» – 777,5 млн леев, подпрограммы «Неотложная догоспитальная медицинская помощь» – 706,6 млн леев, подпрограммы «Высокоспециализированные медицинские услуги» – 224,3 млн леев и т. д. Новыми мерами в подпрограммах финансирования являются повышение зарплаты медработников в среднем на 10%, в том числе увеличение размера оплаты ночных дежурств; дополнительное финансирование для лечения онкологических больных; расширение списка компенсируемых лекарств и др.

InfoMarket

Бюджет – 2020: Бюджет инвестиций и социальных проектов

Депутаты приняли в первом чтении проект государственного бюджета на 2020 год, разработанный в срочном порядке после задержки, вызванной сменой правительства.

«Это бюджет инвестиций в инфраструктуру, в создание рабочих мест, направленный на повышение благосостояния людей», – так оценил бюджет на будущий год премьер-министр Ион Кику.

Основные положения законопроекта были представлены на заседании Парламента министром финансов Серджиу Пушкуча.

«Предусмотрена индексация пенсий дважды в год, поддержка лиц с низкими доходами в холодный период года, увеличение помощи ветеранам войны на Днестре и предоставление единовременной помощи по случаю зимних праздников в размере 700 леев. Среди проектов в сфере инфраструктуры самыми важными являются программа развития дорожной инфраструктуры при поддержке Российской Федерации на сумму 1 миллиард 300 млн леев, программы в дорожном секторе, финансируемые Европейским банком реконструкции и развития (ЕБРР) и Европейским инвестиционным банком (ЕИБ) на сумму 1 миллиард 250 млн леев, программа восстановления местных дорог, финансируемая Всемирным банком, на сумму 540 млн леев. Доходы составят 44 млрд леев, расходы – 51 млрд леев, а дефицит составит 7,4 млрд леев», – сообщил С. Пушкуча.

На чем основан бюджет на 2020 год? Проект разработан на основе прогноза развития экономики в 2020–2022 гг. и задачах бюджетно-налоговой политики на будущий год. Кроме того, проект базируется на приоритетных задачах Программы деятельности Правительства, Соглашения об ассоциации с ЕС, других обязательств перед партнерами по развитию.

Законопроект о государственном бюджете на 2020 год сверстан с учетом экономического роста 3,8%, среднегодовой инфляции в размере 5,7%, увеличения экспорта на 9,0% и роста импорта на 7,1%. Кроме того, в будущем году среднемесячная заработная плата увеличится, согласно прогнозам, до 7953 леев, то есть рост составит 8,7% по сравнению с предыдущим годом.

«Бюджет на 2020 год достаточно сбалансированный, реалистичный, в нем уделяется повышенное внимание инвестиционной составляющей», – отметил в ходе заседания Парламента С. Пушкуча.

Каковы основные показатели? Согласно проекту, доходы на 2020 год составят 44 136 млн леев, увеличившись на 8,6% по сравнению с 2019 годом. Деньги будут собраны благодаря ожидаемому увеличению доходов от налогов и сборов.

Поступления от налогов и пошлин составят 40,5 млрд леев или 91,8% всех доходов государственного бюджета. Гранты и другие доходы госбюджета составят по 1,8 млрд леев.

Расходы государственного бюджета составят 51 551,9 млн леев, что на 11,2% больше, чем в 2019 году. Социальная защита, образование, здравоохранение – это первые три группы с наибольшим объемом расходов в структуре расходов государственного бюджета.

Бюджет на 2020 год, как и в предыдущие годы, носит явно выраженный социальный характер, большая часть всех публичных расходов будет направлена в социальную сферу, а также на инвестиции в инфраструктуру, особенно дорожную.

Также финансовую поддержку получат действующие программы, такие как Дорожный фонд (1,7 млрд леев, в том числе отчисления в местные бюджеты), Национальный фонд развития сельского хозяйства и сельской местности (1 млрд леев), Национальный фонд регионального развития (220 млн леев), Фонд энергоэффективности (80 млн леев). На внедрение государственной программы Prima casă предусмотрены средства в размере 70 млн леев, в том числе 50 млн – на государственные гарантии в рамках программы.

Законопроект о бюджете на 2020 год предусматривает значительный рост инвестиционной составляющей. В 2020 году будут работать 72 проекта, финансируемых из внешних источников, самыми главными из которых являются проекты в сфере развития дорожной инфраструктуры.

Насколько реалистичен бюджет? «Основной макроэкономический риск для бюджетных прогнозов связан с низким ростом Валового внутреннего продукта (ВВП) по сравнению с прогнозируемым», – говорится в записке о бюджетно-налоговых рисках, составленной Министерством финансов. Впрочем, Минфин считает, что прогнозы за последние восемь лет показывают «постоянную тенденцию недооценки ВВП». Прогноз был превышен лишь в 2012-м, когда экономика пострадала от засухи, и в 2015 г., в котором наблюдался банковский кризис.

Другая угроза связана с завышенной оценкой доходов, хотя прогнозы последних лет указывают на отклонение всего в 2%, что, по мнению Минфина, является «низким уровнем риска, связанного с оценками бюджетных доходов». С другой стороны, выявлен «средний уровень угрозы в сфере оценки бюджетных расходов».

Что касается сальдо государственного долга, то отклонения от прогноза показывают заниженные оценки в 2011–2016 гг.

Гранты и займы, запланированные на 2020 год, на сумму 9,9 млрд леев станут вызовом бюджету, считает экономист Вячеслав Ионицэ. По его мнению, если будет получена запланированная сумма, она станет рекордной в истории Молдовы, так как за все 29 лет независимости больше всего правительство получило грантов и кредитов (6,3 млрд леев) в 2014 году, из которых 4 млрд составляли гранты и только 2,3 млрд леев

– займы. По мнению эксперта, сложно оценить, в какой степени Правительство сможет улучшить отношения с внешними партнерами, и сможет ли оно привлечь 1,8 млрд леев в виде грантов.

«Правительство намеревается сделать заем на внутреннем рынке на сумму 1,6 млрд леев. Такое удавалось ему только единожды, в 2009 году, когда был получен заем на сумму 1,7 млрд леев. Но в последующие 10 лет средняя сумма займа на внутреннем рынке составляла 570 млн леев ежегодно или в 2,8 раза меньше, чем планируется на 2020 год», – отметил Ионицэ.

Бюджетный дефицит – «ахиллесова пята» бюджета. По оценкам, в 2020 году бюджетный дефицит составит 7 млрд 415,3 млн леев. «Около 2,6 млрд леев – это дефицит по текущим расходам, названным базовым компонентом бюджета. Другие 4,8 млрд леев бюджетного дефицита – это расходы по проектам, финансируемым из внешних источников, и они примерно на 2,7 млрд леев больше, чем в 2019 году. Это указывает на обязательство, взятое Правительством по масштабному внедрению инвестиционных проектов в сфере инфраструктуры», – сообщил министр экономики и инфраструктуры Анатолий Усатый.

Согласно прогнозам, основными источниками финансирования дефицита государственного бюджета являются внешнее и внутреннее финансирование, внешние займы, направленные на поддержку бюджета, внедрение проектов за счет внешних источников, размещение государственных ценных бумаг, а также средства, полученные от приватизации госимущества.

Растет государственный долг. Согласно Закону о государственном бюджете на 2020 г., сальдо государственного долга по состоянию на 31 декабря 2020 года не превысит 67 млрд 528,2 млн леев, из которых 61,9% – внешний государственный долг и 38,1% – внутренний государственный долг. Сальдо вырастет на 9 млрд 245,7 млн леев по сравнению с показателем на конец 2019 года, в основном за счет внешнего финансирования. К концу 2020 года сальдо государственного долга по-прежнему будет составлено в основном из долгосрочного государственного долга с фиксированной процентной ставкой.

Доля государственного долга в ВВП по состоянию на конец 2020 года оценивается в 29,6%, что на 1,5 процентного пункта больше, по сравнению со скорректированным показателем к концу 2019 года.

Основной финансовый закон страны пройдет обсуждение в срочном порядке во втором чтении. Такая спешка понятна. Согласно закону о бюджетной системе и бюджетном процессе, Правительство должно представить Парламенту законопроект о государственном бюджете до 1 октября каждого года, а Парламент должен его утвердить до 5 декабря.

Влад БЕРКУ

“FinComBank” S.A.

В соответствии с положениями статьи 52¹ Закона о деятельности банков №202 от 06.10.2017 г., на основании Решений Исполнительного комитета Национального Банка Молдовы №15 от 11.01.2019 г., №187 от 10.07.2019 г. и №283 от 08.11.2019 г., а также Решений Правления “FinComBank” S.A. от 05.08.2019 г., протокол №30, и от 04.12.2019 г., протокол №60, “FinComBank” S.A. объявляет о начале второго месяца продажи акций XX эмиссии Банка на регулируемом рынке «как отдельные акции».

УСЛОВИЯ ПРОДАЖИ:

1. Второй месяц продажи акций XX эмиссии “FinComBank” S.A. на регулируемом рынке «как отдельные акции» начинается с 12 декабря 2019 г. и действует по 11 января 2020 г.
2. Начальная цена продажи составляет 234,59 лей за акцию.
3. Выставленные на продажу акции могут быть приобретены в любом количестве, одним или несколькими покупателями, или группой лиц действующих согласованно (потенциальный приобретатель). При приобретении количества акций, составляющего по номинальной стоимости 1% и более от уставного фонда Банка, потенциальному приобретателю до соответствующего приобретения необходимо получить предварительное разрешение Национального Банка Молдовы, на условиях, изложенных в ст. 47 – 49 Закона о деятельности банков №202 от 06.10.2017 г.

ИНФОРМАЦИЯ О “FINCOMBANK” S.A.:

Полное наименование	“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
aСокращенное наименование	“FinComBank” S.A.
Организационно-правовая форма	Акционерное общество
Юридический адрес	MD-2012, ул. А. Пушкин, 26, г. Кишинев, Республика Молдова
IDNO – фискальный код	1002600005347
Дата государственной регистрации	16 мая 2001
Виды деятельности	Банковская деятельность и инвестиционные общества
Уставной капитал	131 544 200 лей MD разделенный на 1 315 442 простых номинальных акций 1 класса с правом голоса. На данный момент 117 653 эмитированных акций составляют казначейские акции, что равно 8,944% от общего количества эмитированных акций

ХАРАКТЕРИСТИКИ АКЦИЙ XX ЭМИССИИ:

Полное наименование эмитента	“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
Тип акций	Простые номинальные акции
Класс акций	I класса
Код ISIN	MD14BFCM1001
Номинальная стоимость одной акции	100 лей MD
Количество акций XX эмиссии первоначально выставленных на продажу	475 478
Права, предоставленные одной акцией	Одна простая номинальная акция, эмитированная Банком, дает право на один голос на общем собрании акционеров, право на получения доли дивидендов и на часть из активов Банка, в случае его ликвидации

Информация, позволяющая инвесторам (потенциальным приобретателям) сделать обоснованную оценку относительно активов и пассивов, финансового положения, прибыльности или убыточности, перспектив Банка, а также сведения о состоянии дел и финансовом положении Банка в последние три года, размещена на веб-странице Банка www.fincombank.com и на сайте регулируемого рынка.

Дополнительную информацию можете получить по телефону: 26-98-21; 26-99-40. Правление Банка

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpresa: 67770. Poșta Moldovei: PM21700
Издатель:
Instituția Publică Ediția Periodică CAPITAL MARKET
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель:
Национальная Комиссия по финансовому рынку
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Лилия АЛКАЗЭ

Прием объявлений и отчетов:
ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Александри, 115.
(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI00002224911050MDL BC “Victoriabank”, S.A., fil.11, Chișinău, BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств “Moldpres” и “InfoMarket”. Статьи, помеченные знаком ■, публикуются на правах рекламы. Каждый материал, опубликованный на страницах “Capital Market”, отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии “Edit Tipar Grup” SRL

Замедление экономики в ЕС может снизить объем молдавского экспорта

Экономический спад в странах ЕС может ударить по экспорту Республики Молдова на фоне зависимости нашей страны от стран сообщества. Политическая неопределенность продолжает подрывать положительные макроэкономические перспективы и налоговую устойчивость. Темпы роста экспорта уже снижаются. За девять месяцев этого года рост составил всего 3,4% по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года.

Менеджер Всемирного банка по Молдове Анна Ахалкаци предупреждает, что неопределенность и замедление глобального роста требуют стимулирования производительности, повышения эффективности публичных расходов, а также устранения налогового дисбаланса для поддержки устойчивого роста в Молдове. Государственные предприятия повсеместны, даже если они менее продуктивны и демонстрируют снижение производительности. Устранение проверок цен и демонаполизация экономики, а также укрепление конкуренции помогут высвободить ресурсы для повышения производительности.

ПОЛИТИЧЕСКАЯ НЕОПРЕДЕЛЕННОСТЬ УГРОЖАЕТ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИМ ПЕРСПЕКТИВАМ

«Молдова нуждается в устойчивом росте для создания рабочих мест и ликвидации бедности как можно большего количества людей», – заявила менеджер Всемирного банка по Молдове Анна Ахалкаци. «Учитывая повышенную зависимость Молдовы от стран ЕС в торговле и денежных переводах, дальнейшее экономическое замедление в ЕС может повлиять на экспорт Молдовы, а продолжающаяся политическая неопределенность может подорвать позитивные макроэкономические перспективы и налоговую устойчивость».

По мнению экспертов ВБ, пенсионная реформа 2017 года укрепила налоговую и социальную устойчивость пенсионной системы Молдо-

вы, однако положительные эффекты реформы продлились недолго. Реформе удалось сбалансировать систему с точки зрения налогов и средней суммы замещения – вместо снижения на 13 процентов, ее рост оценивается до 30 процентов. Вместе с тем снижение освобождений от выплаты отчислений социального страхования и гармонизация привилегированных пенсий с общей пенсионной системой может устранить неравенство и стабилизировать пенсионную систему в финансовом отношении.

РАСХОДЫ НА СОЦИАЛЬНУЮ ПОМОЩЬ – САМЫЕ НИЗКИЕ В РЕГИОНЕ

Расходы на социальную помощь в Молдове считаются самыми низкими в регионе. Бедность в Молдове находится на высоком уровне, в частности, среди уязвимых групп населения – многодетных семей и семей с одним родителем. Более того, в системе социальной помощи доминирует подход по категориям, а эффекты программы Ajutor Social неуклонно снижаются. Пересмотр этой программы в целях поддержки многодетных семей и нетрудоспособных взрослых лиц может повысить ее эффективность.

«У программы Ajutor Social узкий охват, ее меры не соответствуют ситуации. Программе требуются дополнительные средства, которых сейчас не хватает, учитывая, что программа наиболее эффективно снижает бедность», – считает Роман Жуковский, специалист в сфере социальной помощи.

Всемирный банк (ВБ) сохраняет прогнозы роста молдавской эконо-

мики на 3,6% в 2020 году и на 3,8% в 2021 году, сделанные ранее, но отмечает растущие риски, согласно экономическому обновлению, опубликованному 28 ноября Всемирным банком в Молдове. Прогноз предполагает «непрерывный прогресс в отношении программы реформ, в том числе смягчение налогового давления».

Молдавская экономика растет медленно, при этом, по словам экономиста IDIS Viitorul Вячеслава Ионицэ, задолженность населения по кредитам составляет около 10 процентов ВВП.

ИСТОРИЧЕСКИЙ РЕКОРД – КРЕДИТЫ В ЭКОНОМИКЕ ПРЕВЫСИЛИ 50 МЛРД ЛЕЕВ

«В октябре 2019 года во второй раз в истории Молдовы объем кредитов в экономике превысил 50 млрд леев. Впервые этот рекорд был зафиксирован пять лет назад, в октябре 2014 года, когда за один месяц совокупный объем кредитов по экономике составил 51,6 млрд леев. Далее последовал исторический затишья и глубокий в истории

страны банковский кризис, вплоть до февраля 2018 года, когда совокупный объем кредитов снизился на 11,6 млрд леев – до 39 млрд леев. Последние полтора года наблюдается рост, и согласно прогнозам в декабре объем кредитов в экономике достигнет максимального показателя – на уровне 2014 года», – сообщил Ионицэ в своем блоге.

50 млрд в 2019 году нельзя сравнивать с 50 млрд в 2014 году. В октябре 2014 года кредиты достигли 38,6% в ВВП. Затем последовал спад в 1,8 раза, а в феврале 2018 года этот показатель упал до исторического минимума в 21,8% в ВВП. Восстановление финансового сектора после кризиса происходило за счет небанковских компаний и частных лиц.

В 2014 году доминирующими на кредитном рынке были банки – 93 процента, а доля микрофинансовых компаний составляла около 7 процентов (объем кредитов составил 3,6 млрд леев). В настоящее время банки занимают 80 процентов рынка, а микрокредитные компании – 21 процент, а их кредитный портфель

составил 10,3 млрд леев. Кредитный портфель банков в 2014 составлял 48 млрд леев, затем снизился до 32,1 млрд леев в феврале 2018 года.

Важным аспектом при анализе восстановления финансового рынка является структура клиентов. В октябре 2014 года основными клиентами финансовых учреждений были юридические лица, взявшие кредиты на сумму 43,3 млрд леев или 84% всех кредитов. Физические лица не играли заметной роли в процессе кредитования. До банковского кризиса их доля составляла 14-16% в общем объеме кредитования. Банковский кризис серьезно изменил структуру клиентов. Кредиты юридическим лицам за 3,5 года кризиса снизились на 17,6 млрд леев или в 1,7 раза – с 43,3 млрд леев в 2014 году до 25,7 млрд леев в феврале 2018 года. Сейчас кредитование экономических агентов медленно возрастает – объем кредитов вырос на 3 млрд леев, составив 28,7 млрд леев в октябре 2019 года, правда, это составляет всего 12% уровня 2014 – 2018 гг.

Виктор УРСУ

Компания, занимающаяся социологическими исследованиями, представила на прошлой неделе результаты опроса, задачей которого было изучить последствия налогообложения талонов на питание, введенного с 1 января будущего года.

Согласно исследованию, 14% компаний не уверены, будут ли они выдавать талоны на питание, а 62% из них определенно больше не будут выдавать талоны на питание с 1 января 2020 года, если они будут облагаться налогом.

95% работников и работодателей против налогообложения. Тем не менее некоторые операторы и работодатели готовы платить налог на талоны, но не более 12%.

Налогообложение талонов на питание вызвало отдельный интерес в частности среди иностранных компаний, занимающихся бизнесом в Республике Молдова. Их представители указывают на изменение правил игры, на необходимость большей предсказуемости в сфере долгосрочных проектов. Они полагают, что налогообложение талонов на питание согласно общему режиму повлечет за собой негативные экономические и социальные последствия для предпринимательской среды, вопреки целям, заявленным сторонниками такого налогообложения.

У системы талонов на питание в нашей стране короткая история, законодательная база в этой сфере вступила в силу в конце 2017 года. Речь идет о Законе о талонах на питание, принятом в сентябре 2017 года, и Положении, вступившем в силу в марте 2018 года, подробно описывающем данный процесс.

На рынке талонов на питание Молдовы работают пять основных операторов: две

Когда горит дом, не ищут новые ведра

международные компании, специализирующиеся в этой области, и три молдавских банка.

Совокупная номинальная стоимость талонов на питание, выпущенных до сих пор, превышает 130 млн леев, а средняя сумма, приходящаяся на один талон, составляет 38 леев. Согласно статистике, талонами на питание пользуются около 55 тысяч работников, но количество пользователей можно удвоить, так как на них приобретаются продукты, потребляемые семьями в количестве не менее двух человек.

Приверженцы талонов на питание оперируют аргументами в первую очередь социального характера и уже потом экономического. Они убеждены, что талоны – это прежде всего эффективный инструмент социальной политики, постоянная мотивация работников тщательно выполнять свои обязанности на рабочем месте. Предоставление талонов является синонимом равного

отношения ко всем сотрудникам, даже если речь идет о многочисленных трудовых коллективах. Показательны в этом случае такие отрасли, как автомобилестроительная и текстильная/обувная/по производству одежды, где работает 19 тысяч и 30 тысяч сотрудников соответственно.

Анализ, проведенный Европейской бизнес-ассоциацией, показал, что рост бизнеса был обусловлен в том числе и выдачей талонов на питание, что подтверждается многими торговыми сетями, принявшими эту систему.

Были проанализированы данные, полученные от двух банков, согласно которым количество торговых точек, принимающих талоны на питание, выросло за 10 месяцев до 1046, платежи посредством банковских карт увеличились на 30-40 процентов по всей стране, а начало работы проекта «Талоны на питание» привело к тому, что в один из банков было привлечено 142 новых проекта, использующих предоставление талонов на питание как эксклюзивную мотивацию.

Показательны и красноречивы модели, используемые за рубежом, например в Румынии. Там законодательство в сфере талонов на питание было принято в 1998 году. В Румынии действовали налоговые каникулы на 12 лет, когда талоны вообще не облагались налогом, работодатели выдавали работникам талоны, при этом не платили никаких подоходных налогов или социальных отчислений. Спустя 12 лет после внедрения этой системы в Румынии приняли решение

ввести налог на талоны в виде подоходного налога в размере единой ставки в 16 процентов на тот момент и 10 процентов спустя какое-то время. В первый год работы системы в Румынии насчитывалось 130 тысяч пользователей талонов на питание, а сейчас их количество превышает два миллиона человек. В начале внедрения системы Румыния находилась не в очень благоприятной экономической ситуации, обладая высоким государственным долгом и пользуясь низким доверием иностранных инвесторов.

Конечно, существование той или иной модели, независимо от ее характера, никого не обязывает перенимать ее. Более того, мы сравниваем не только срок применения привилегированного налогового режима, но и конкретную экономическую ситуацию. Нынешние бюджетные ограничения, существующие в Молдове, требуют всеобщей мобилизации и предоставления в распоряжение бюджета всех источников. Бюджетно-налоговая политика исходит из определенной экономической и социальной ситуаций, играющих определяющую роль при выявлении приоритетных задач. Реалии чаще всего обязывают принимать такие решения, положительная отдача от которых приходит намного позже. Когда горит дом, не ищут новые ведра, гасят огонь тем, что есть. Тем более что налогообложение талонов на питание – это не только решение, принятое внутри страны, но и поддержанное Международным валютным фондом. Не потому, что горит дом. Просто потому, что ситуация накаляется.

Константин ОЛТЯНУ